

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W GRUDZIĄDZU**

**Informator o działalności
Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu
za 2009 rok**

Grudziądz, luty 2010

Spis treści

WPROWADZENIE	4
1. CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI NA LOKALNYM RYNKU PRACY	6
1.1. Stopa bezrobocia	6
1.2. Skala bezrobocia.....	10
1.3. Napływ do bezrobocia.....	14
1.4. Główne przyczyny wyłączeń z ewidencji bezrobotnych.....	16
1.5. Bezrobotni według wieku, wykształcenia i stażu pracy.....	21
1.6. Oferty pracy.....	33
1.6.1. Liczba ofert pracy.....	33
1.6.2. Oferty pracy według PKD.....	34
1.7. Zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy	36
1.8. Struktura bezrobotnych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	37
<i>Bezrobotni do 25. roku życia</i>	<i>39</i>
<i>Bezrobotni powyżej 50. roku życia.....</i>	<i>40</i>
<i>Bezrobotni długotrwale. Wskaźnik bezrobocia długotrwałego.....</i>	<i>41</i>
<i>Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych.....</i>	<i>43</i>
<i>Bezrobotni niepełnosprawni.....</i>	<i>45</i>
2. DZIAŁALNOŚĆ PUP W GRUDZIĄDZU W ZAKRESIE PORADNICTWA ZAWODOWEGO, INFORMACJI ZAWODOWEJ I POMOCY W AKTYWNYM POSZUKIWANIU PRACY	48
2.1. Poradnictwo zawodowe.....	48
2.2. Kluby Pracy.....	50
2.3. Szkolenia	51
3. ŚRODKI FINANSOWE POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W GRUDZIĄDZU	53
3.1. Środki Funduszu Pracy - Algorytm	55
3.2. Dodatkowe środki Funduszu Pracy z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej	66
3.3. Środki finansowe w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.	74
3.4. Środki będące w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu w 2009 roku.....	76
4. POZOSTAŁE PROJEKTY REALIZOWANE I WSPÓŁFINANSOWANE Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO	77
5. ZESTAWIENIE WYDATKÓW NA AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU W 2009 ROKU	82
5.1. Roboty publiczne	82
5.2. Prace interwencyjne.....	83
5.3. Staże.....	84
5.4. Dopuszczenie lub wyposażenie stanowiska pracy.....	85
5.5. Jednorazowe środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej.....	86

5.6.	Szkolenia	86
5.7.	Prace społecznie użyteczne	87
5.8.	Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	88
6.	SPIS DODATKOWYCH INFORMACJI DOTYCZĄCYCH DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W GRUDZIĄDZU W 2009 ROKU	90
	SPIS TABEL	98
	SPIS RYSUNKÓW.....	102

WPROWADZENIE

Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu obejmuje swoim działaniem dwa powiaty: grudziądzki grodzki oraz grudziądzki ziemski. Niniejsze opracowanie ma na celu przedstawienie zjawisk związanych z bezrobociem na tym obszarze i z działalnością Urzędu w 2009 roku.

Rok, który właśnie się skończył, nie należał do łatwych na lokalnym rynku pracy. Do głosu doszedł kryzys gospodarczy, zamykano firmy, a stopa bezrobocia weszła w tendencję wzrostową. W tych warunkach Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu musiał zastosować wzmożone środki, aby gwałtownemu narastaniu bezrobocia zapobiegać. Przejawiło się to m.in. w organizacji większej liczby zatrudnień subsydiowanych oraz intensyfikacji starań o pozyskanie dodatkowych środków finansowych.

W pierwszym rozdziale niniejszego opracowania, zatytułowanym „Charakterystyka sytuacji na lokalnym rynku pracy” przedstawiono kształtowanie się stopy bezrobocia na przestrzeni lat. Zamieszczono tu m.in. dane dotyczące liczby bezrobotnych i jej zmian. W dalszej kolejności dokonano prezentacji struktury bezrobotnych ze względu na różne kryteria, ze specjalnym uwzględnieniem osób pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

W ramach części drugiej podsumowano działalność Urzędu w zakresie realizacji podstawowych usług rynku pracy. Zaprezentowano tu m.in. dane dotyczące skuteczności poradnictwa zawodowego w minionym roku.

Kolejna część Informatora – „Środki finansowe Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu” szczegółowo opisuje, w jaki sposób rozdysponowane zostały środki Funduszu Pracy, jakie zostały przyznane PUP w Grudziądzu według algorytmu. Ponadto przedstawiono tu wydatkowanie dodatkowo pozyskanych w ciągu roku środków Funduszu Pracy z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej, jak również wielkości kwot pochodzących z Europejskiego Funduszu Społecznego i ich wydatkowanie w ramach poszczególnych projektów.

Ostatnia część to podsumowanie całkowitych wydatków, jakie zostały poniesione w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu wraz z liczbą bezrobotnych, które zostały na te formy skierowane w ciągu całego 2009 roku.

Działalność Urzędu Pracy reguluje *Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. 2008 nr 69 poz.415 z późniejszymi zmianami), zwana dalej w tekście *Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*.

Podstawowym źródłem danych opracowania były informacje zawarte w sprawozdaniach Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej MPiPS-01, które publikowane są na stronie internetowej Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu (www.pup.grudziadz.com.pl). Zestawy danych opatrzone podpisem *Opracowanie własne* zostały przygotowane przez odpowiednie jednostki Urzędu.

1. CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI NA LOKALNYM RYNKU PRACY

1.1. Stopa bezrobocia

Stopa bezrobocia jest podstawowym miernikiem obrazującym sytuację na rynku pracy. Wskaźnik ten, wyrażający stosunek liczby osób bezrobotnych do całkowitej liczby aktywnych zawodowo, umożliwia wygodne porównanie skali bezrobocia zarówno w czasie, jak i na różnych, zróżnicowanych pod względem liczby mieszkańców obszarach.

Ostatnie miesiące 2008 roku to koniec optymistycznych tendencji związanych z poziomem stopy bezrobocia zarówno w województwie kujawsko-pomorskim, jak i w całej Polsce.

W październiku 2008 roku stopa bezrobocia osiągnęła minimum niemal we wszystkich powiatach naszego województwa (wyniosła wówczas 12,2%), dotyczyło to też powiatów grudziądzkiego grodzkiego i ziemskiego (stopy bezrobocia odpowiednio około 17% i 20%). W kraju wartość stopy bezrobocia ukształtowała się wówczas na poziomie 8,8%. Od tego czasu wskaźnik bezrobocia wszedł w łagodną tendencję wzrostową i, o ile jego początkowy wzrost tłumaczyć można corocznymi zmianami sezonowymi, to w czasie, kiedy również w wyniku sezonowych zmian oczekuje się spadku liczby bezrobotnych, bezrobocie co prawda zmalało, ale już ze znacznie mniejszą dynamiką niż w latach poprzednich. Powiat grudziądzki ziemski odnotował w grudniu 2009 roku stopę bezrobocia rzędu 24,1%, co stanowiło wzrost o 1,3 pkt. procentowego w relacji do stanu z końca 2008 roku. W skali kraju roczna zmiana in plus w stosunku do grudnia 2008 roku wyniosła 2,4 pkt. procentowe (stopa bezrobocia w Polsce w końcu grudnia 2009 roku – 11,9%). Identyczną zmianę zanotowało woj. kujawsko-pomorskie ogółem, ze stopą bezrobocia na dzień 31. grudnia 2009 roku równą 15,8%.

Tabela 1 Stopa bezrobocia w latach 2008-2009

Wyszczególnienie	STOPA BEZROBOCIA (w %)							
	POLSKA		WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO- POMORSKIE		POWIAT GRODZKI		POWIAT ZIEMSKI	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Styczeń	11,5	10,4	15,2	14,4	20,8	20,1	25,5	23,5
Luty	11,3	10,9	15,1	14,9	20,2	20,8	25,0	24,0
Marzec	10,9	11,1	14,7	15,1	19,5	21,3	24,2	23,8
Kwiecień	10,3	10,9	14,1	14,8	18,8	21,0	23,3	23,4
Maj	9,8	10,7	13,5	14,5	18,8	20,9	22,3	22,3
Czerwiec	9,4	10,6	13,0	14,3	17,8	20,7	21,4	22,1
Lipiec	9,2	10,7	12,8	14,4	17,6	21,1	21,4	21,9
Sierpień	9,1	10,8	12,6	14,4	17,2	21,3	21,9	22,6
Wrzesień	8,9	10,9	12,3	14,5	17,1	21,2	20,7	22,4
Październik	8,8	11,1	12,2	14,6	17,4	20,9	20,4	21,8
Listopad	9,1	11,4	12,6	15,1	17,9	21,2	21,2	22,4
Grudzień	9,5	11,9	13,4	15,8	19,0	21,5	22,8	24,1

Źródło: Dane z GUS, www.stat.gov.pl

Analizując dane zawarte w tabeli 1 można zauważyć, że różnica między minimalnym a maksymalnym poziomem stopy bezrobocia wyniosła 1,4 pkt. procentowego w powiecie grodzkim i 2,3 pkt. procentowego powiecie ziemskim. W powiecie grodzkim najwyższą wartość stopy procentowej w 2009 roku zanotowano w grudniu: wyniosła ona 21,5% i była wyższa o 2,5 pkt. procentowego od wartości w analogicznym miesiącu roku 2008. Najniższa stopa bezrobocia – 20,1% przypadła w styczniu i była mniejsza o 0,8 pkt. procentowego od wartości wskaźnika w styczniu 2008 roku. W powiecie ziemskim wartości największa i najmniejsza kształtowały się na poziomie 24,1% w grudniu i 21,8% w październiku, podczas gdy w analogicznych okresach roku poprzedniego wynosiły odpowiednio 22,8% (wzrost o 1,3 pkt. procentowego) i 20,4% (wzrost o 1,4 pkt. procentowego).

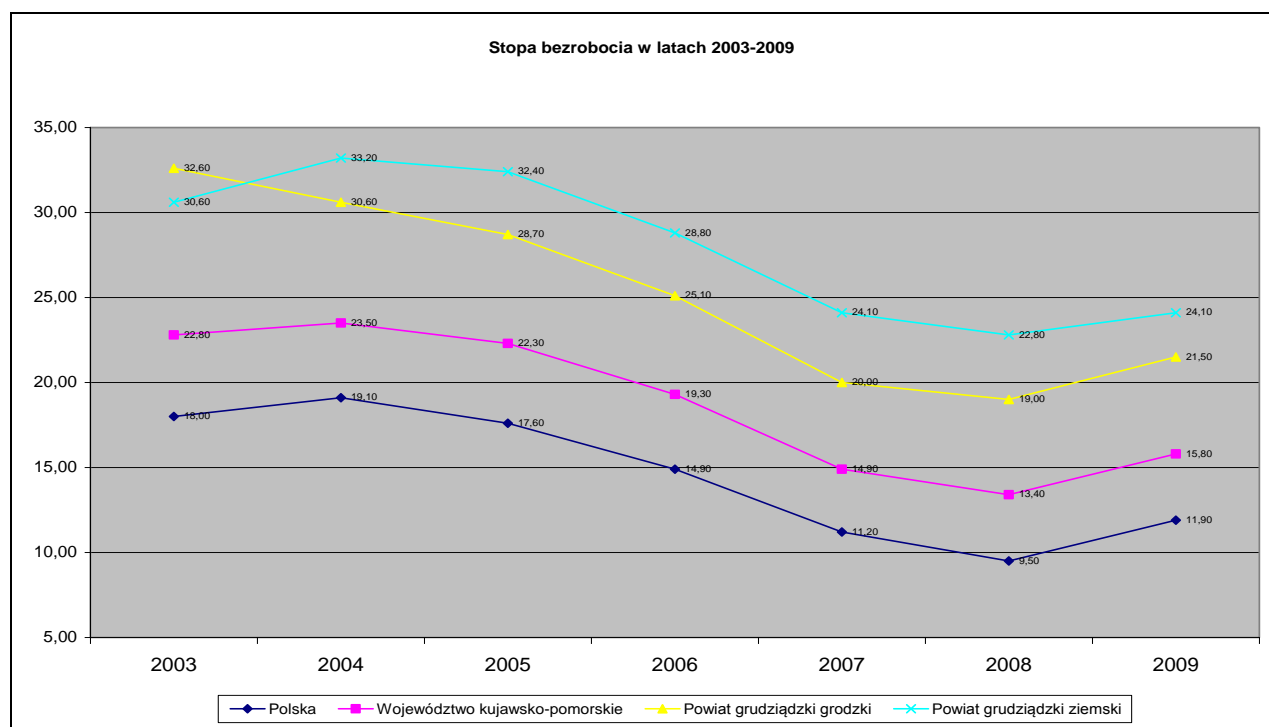
Porównując kształtowanie się stopy bezrobocia w powiecie grudziądzkim grodzkim w latach 2008-2009 zauważyć można, że na początku 2009 roku wartość wskaźnika była niższa niż w styczniu 2008, jednak już od lutego ta relacja uległa odwróceniu i różnice w analogicznych miesiącach stopniowo się pogłębiały. Największa różnica między analogicznymi miesiącami lat 2008-2009 wystąpiła w sierpniu i wrześniu i wyniosła 4,1 pkt. procentowe. Widać wyraźnie, że pod koniec 2009 roku wartość stopy bezrobocia rosta z mniejszą dynamiką niż od października 2008 roku.

Nieco inaczej wygląda porównanie tych dwóch okresów w powiecie ziemskim: tu stopa bezrobocia jeśli chodzi o rok 2009 przewyższyła wartość sprzed roku dopiero w kwietniu, a w grudniu różniła się od wartości wskaźnika w końcu roku 2008 o 1,3 pkt. procentowe. Stopa bezrobocia

w 2009 roku przewyższała wartość sprzed roku maksymalnie w miesiącu wrześniu – o 1,7 pkt. procentowych.

Na Rysunku 1 przedstawiono graficznie kształtowanie się stopy bezrobocia w kraju, województwie kujawsko-pomorskim oraz powiecie grudziądzkim grodzkim i ziemskim w latach 2003-2009.

Rysunek 1 Stopa bezrobocia w latach 2003-2009

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS, www.stat.gov.pl

Tabela 2 Stopa bezrobocia w latach 2003-2009

Stopa bezrobocia	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Zmiana 2009/2003
Polska	18,0	19,1	17,6	14,9	11,2	9,5	11,9	-6,1
Województwo kujawsko-pomorskie	22,8	23,5	22,3	19,3	14,9	13,4	15,8	-7,0
Powiat grudziądzki grodzki	32,6	30,6	28,7	25,1	20,0	19,0	21,5	-11,1
Powiat grudziądzki ziemski	30,6	33,2	32,4	28,8	24,1	22,8	24,1	-6,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS, www.stat.gov.pl

Od 2003 roku największy spadek stopy bezrobocia zaobserwowano w powiecie grudziądzkim grodzkim, gdzie stopa bezrobocia spadła o 11,1 pkt procentowych. Utrzymująca się tendencja

spadkowa informuje o wzroście poziomu zatrudnienia, spadku bezrobocia, a więc ożywieniu gospodarczym obserwowanym nie tylko w powiecie grudziądzkim grodzkim i ziemskim ale w całym województwie kujawsko-pomorskim oraz Polsce, gdzie stopa bezrobocia spadła odpowiednio o 7 pkt. procentowych w omawianym województwie oraz 6,1 pkt procentowych w całym kraju.

Tabela 3 Aktualna stopa bezrobocia

powiat	najwyższa stopa bezrobocia od 1999 r.	najniższa stopa bezrobocia od 1999 r.	aktualna stopa bezrobocia
grudziądzki grodzki	34% styczeń 2004 r.	17,1% wrzesień 2008 r.	21,5% grudzień 2009 r.
grudziądzki ziemski	35,7% styczeń 2004 r.	20,4% wrzesień 2008 r.	24,1% grudzień 2009 r.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z GUS, www.stat.gov.pl

Jak wynika z tabeli 3 najwyższą stopę bezrobocia zarówno w Grudziądzu jak i w powiecie ziemskim odnotowano w styczniu 2004 roku, natomiast najniższa stopa bezrobocia wystąpiła we wrześniu 2008 roku. W grudniu 2009 roku stopa bezrobocia w powiecie grodzkim była niższa od najwyższej o 12,5 pkt. procentowych, w powiecie grudziądzkim ziemskim niższa o 11,6 pkt. procentowych.

1.2. Skala bezrobocia

Według stanu w 31 grudnia 2009 roku w bazie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu zarejestrowanych było 8 166 bezrobotnych mieszkańców z powiatu grudziądzkiego grodzkiego oraz 3 607 osób z powiatu grudziądzkiego ziemskiego. W obu przypadkach w ciągu roku 2009 przybyło osób w ewidencji bezrobotnych: w powiecie grodzkim 1 304 osoby, zaś w powiecie ziemskim 352 osoby. Należy zauważyć, iż mimo że stopa bezrobocia w obu powiatach osiągnęła duże wartości, to pod względem procentowego przyrostu liczby bezrobotnych Grudziądz nie wypada słabo – ogółem w powiecie grodzkim i ziemskim przybyło nieco ponad 16% bezrobotnych, podczas gdy w skali kraju odnotowano wzrost rzędu 28,4%. W woj. kujawsko-pomorskim wzrost liczby zarejestrowanych ukształtował się na poziomie 21,6% - a zatem i w porównaniu do całego województwa powiaty grudziądzki grodzki i ziemski wypada korzystniej.

Tabela 4 Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Grudziądzu w latach 2008–2009

Wyszczególnienie	Powiat grodzki				Powiat ziemski			
	Bezrobotni zarejestrowani		Zmiana (r/r)		Bezrobotni zarejestrowani		Zmiana (r/r)	
	2008	2009	(+/-)	%	2008	2009	(+/-)	%
styczeń	7682	7586	-96	-1,2%	3778	3521	-257	-6,8%
luty	7407	7896	489	6,6%	3692	3600	-92	-2,5%
marzec	7072	8128	1056	14,9%	3534	3566	32	0,9%
kwiecień	6765	7940	1175	17,4%	3360	3485	125	3,7%
maj	6768	7903	1135	16,8%	3172	3262	90	2,8%
czerwiec	6332	7787	1455	23,0%	3014	3236	222	7,4%
lipiec	6272	7963	1691	27,0%	3017	3198	181	6,0%
sierpień	6120	8074	1954	31,9%	3105	3334	229	7,4%
wrzesień	6063	8016	1953	32,2%	2896	3290	394	13,6%
październik	6177	7887	1710	27,7%	2844	3172	328	11,5%
listopad	6413	8043	1630	25,4%	2975	3284	309	10,4%
grudzień	6862	8166	1304	19,0%	3255	3607	352	10,8%

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008–2009

Porównując analogiczne okresy w latach 2008 i 2009 spadek liczby bezrobotnych zaobserwowano jedynie w styczniu 2009 dla powiatu grodzkiego oraz w styczniu i w lutym 2009 roku w przypadku powiatu ziemskiego. W pozostałych miesiącach bezrobocie wzrosło, i tak, w powiecie grodzkim największa procentowa zmiana w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego wystąpiła we wrześniu, kiedy to liczba bezrobotnych była wyższa o 1953 osoby (tj. o 32,2%) w porównaniu ze stanem z września 2008 roku. W powiecie grudziądzkim ziemskim największa zmiana dotyczyła również miesiąca września – zanotowano wówczas wzrost o 394 osoby (13,6%).

W poniższej tabeli przedstawiono strukturę bezrobotnych w gmin powiatu grudziądzkiego.

Tabela 5 Struktura bezrobotnych według miast i gmin w latach 2008-2009

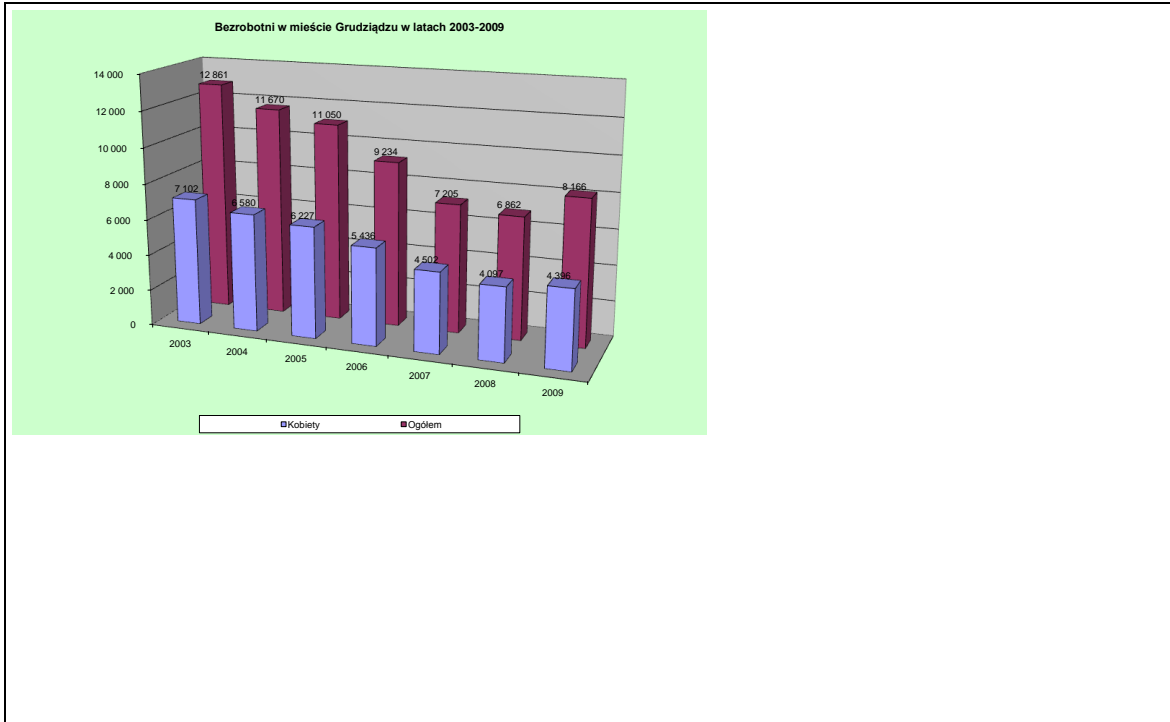
Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych w grudniu 2008		Liczba bezrobotnych w grudniu 2009		Zmiana	
		Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Miasto	Grudziądz	6862	4097	8166	4396	1304	299
Miasto	Łasin	311	193	349	192	38	-1
Obszar wiejski		484	298	510	278	26	-20
Miasto	Radzyń Chełmiński	167	96	179	99	12	3
Obszar wiejski		255	162	272	168	17	6
Gmina	Grudziądz	779	484	874	472	95	-12
Gmina	Gruta	474	278	556	291	82	13
Gmina	Rogóżno	341	219	352	198	11	-21
Gmina	Świecie n. Osą	444	291	515	313	71	22
Ogółem powiat grudziądzki ziemski		3255	2021	3607	2011	352	-10
Ogółem PUP		10117	6118	11773	6407	1656	289

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008-2009

Jak pokazuje tabela 5, liczba bezrobotnych w grudniu 2009 roku była wyższa od liczby bezrobotnych w końcu 2008 roku we wszystkich gminach powiatu grudziądzkiego, przy czym największa dynamika wystąpiła w gminie miasto Grudziądz (wzrost liczby bezrobotnych o 19% w stosunku do grudnia 2008) oraz w gminach: Gruta i Świecie n. Osą (wzrost odpowiednio o 17% i 16%).

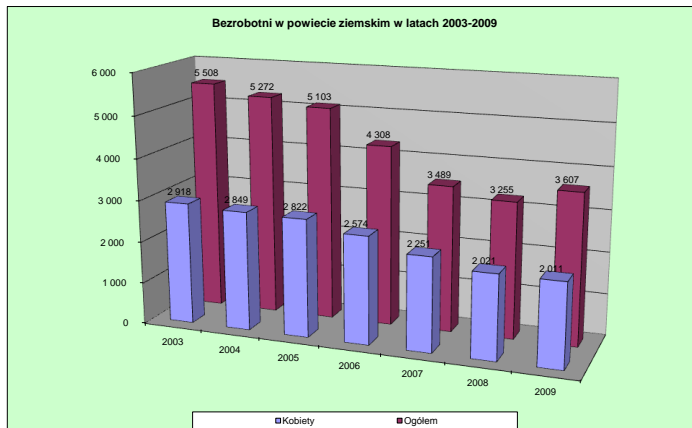
Na Rysunku 2 i 3 przedstawiono graficznie kształtowanie się liczby bezrobotnych ogółem (w tym kobiet) w powiecie grudziądzkim grodzkim i ziemskim w latach 2003-2009.

Rysunek 2 Skala bezrobocia w Grudziądzu w latach 2003–2009

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2003–2009

Rysunek 3 Skala bezrobocia w powiecie ziemskim w latach 2003–2009

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2003–2009

Tabela 6 Liczba bezrobotnych mieszkańców powiatu grodzkiego i ziemskiego w latach 2003-2009

Wyszczególnienie	Powiat grudziądzki grodzki		Powiat grudziądzki ziemski	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
2003	12 861	7 102	5 508	2 918
2004	11 670	6 580	5 272	2 849
2005	11 050	6 227	5 103	2 822
2006	9 234	5 436	4 308	2 574
2007	7 205	4 502	3 489	2 251
2008	6 862	4 097	3 255	2 021
2009	8 166	4 396	3 607	2 011
Zmiana 2009/2003	-4 695	-2 706	-1 901	-907

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2003-2009

Jak wynika z powyższych rysunków i tabeli 6, w stosunku do roku 2003 spadła liczba osób bezrobotnych w Grudziądzu o 4695 osób, natomiast w powiecie ziemskim o 1901 osób. Jednocześnie zmniejszyła się także liczba bezrobotnych kobiet, zarówno w powiecie grodzkim jak i ziemskim odpowiednio o 2706 i 907 osób.

Tabela 7 Aktualna skala bezrobocia

powiat	największa liczba bezrobotnych od 1999 r.	najmniejsza liczba bezrobotnych od 1999 r.	aktualna liczba bezrobotnych
grudziądzki grodzki	13 675 styczeń 2004 r.	6 063 wrzesień 2008 r.	8 166 grudzień 2009 r.
grudziądzki ziemski	5 886 styczeń 2004 r.	2 844 wrzesień 2008 r.	3 607 grudzień 2009 r.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z GUS, www.stat.gov.pl

Największą liczbę bezrobotnych zarówno w Grudziądzu jak i w powiecie ziemskim odnotowano w styczniu 2004 roku, natomiast najmniejsza liczba bezrobotnych wystąpiła we wrześniu 2008 roku. Aktualna liczba bezrobotnych oznacza zmniejszenie w stosunku do największej liczby bezrobotnych w Grudziądzu o 5509 osób, natomiast w powiecie ziemskim o 2279 osób.

1.3. Napływ do bezrobocia

Tabela 8 Liczba nowo zarejestrowanych osób w latach 2008-2009

Wyszczególnienie	Liczba nowych rejestracji					
	powiat grodzki			powiat ziemski		
	2008	2009	Zmiana (r/r)	2008	2009	Zmiana (r/r)
styczeń	1249	1397	148	597	617	20
luty	837	936	99	355	363	8
marzec	832	1167	335	297	454	157
kwiecień	731	984	253	247	385	138
maj	904	963	59	316	285	-31
czerwiec	792	868	76	309	423	114
lipiec	1015	1159	144	406	440	34
sierpień	886	1021	135	488	474	-14
wrzesień	1104	1332	228	435	539	104
październik	1130	1160	30	425	500	75
listopad	977	1086	109	452	512	60
grudzień	1256	1185	-71	589	709	120
RAZEM	11713	13258	1545	4916	5701	785

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008–2009

W roku 2009 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu zarejestrowało się 13 258 osób z powiatu grodzkiego oraz 5 701 mieszkańców powiatu ziemskiego. W obu przypadkach liczba nowych rejestracji była wyższa od wartości z roku 2008, odpowiednio o 1 545 i 785 osób. W powiecie grodzkim najwięcej rejestracji miało miejsce w styczniu (1397 osób), w powiecie ziemskim – w marcu (157 nowo zarejestrowanych osób). W porównaniu do odpowiednich miesięcy roku 2008 w powiecie grodzkim nastąpił wzrost liczby nowych rejestracji we wszystkich miesiącach oprócz grudnia (spadek o 71 osób), podobnie w powiecie ziemskim jedynie w maju liczba rejestracji zmalała (o 31 osób).

Do głównych przyczyn napływu do bezrobocia należy zaliczyć:

- zwolnienia z zakładów pracy, a w szczególności wygaśnięcie umów zawartych na czas określony;
- likwidacje działalności gospodarczych;
- powroty z zagranicy (w 2009 roku zarejestrowały się 422 osoby, których ostatnim pracodawcą był pracodawca zagraniczny);
- uzyskanie skierowania na staż lub szkolenie bądź dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej (osoba musi mieć status bezrobotnej);
- zakończenie prac sezonowych;
- zakończenie programów związanych ze wspieraniem aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu;
- objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym;
- uzyskanie pomocy z ośrodka pomocy społecznej.

1.4. Główne przyczyny wyłączeń z ewidencji bezrobotnych

W 2009 roku z ewidencji bezrobotnych wyłączono w sumie 11 954 osoby w powiecie grodzkim i 5349 osób w powiecie ziemskim. W porównaniu z rokiem poprzednim wyłączeń było mniej, co jest odzwierciedleniem stopniowego pogarszania się sytuacji na lokalnym rynku pracy począwszy od końca 2008 roku.

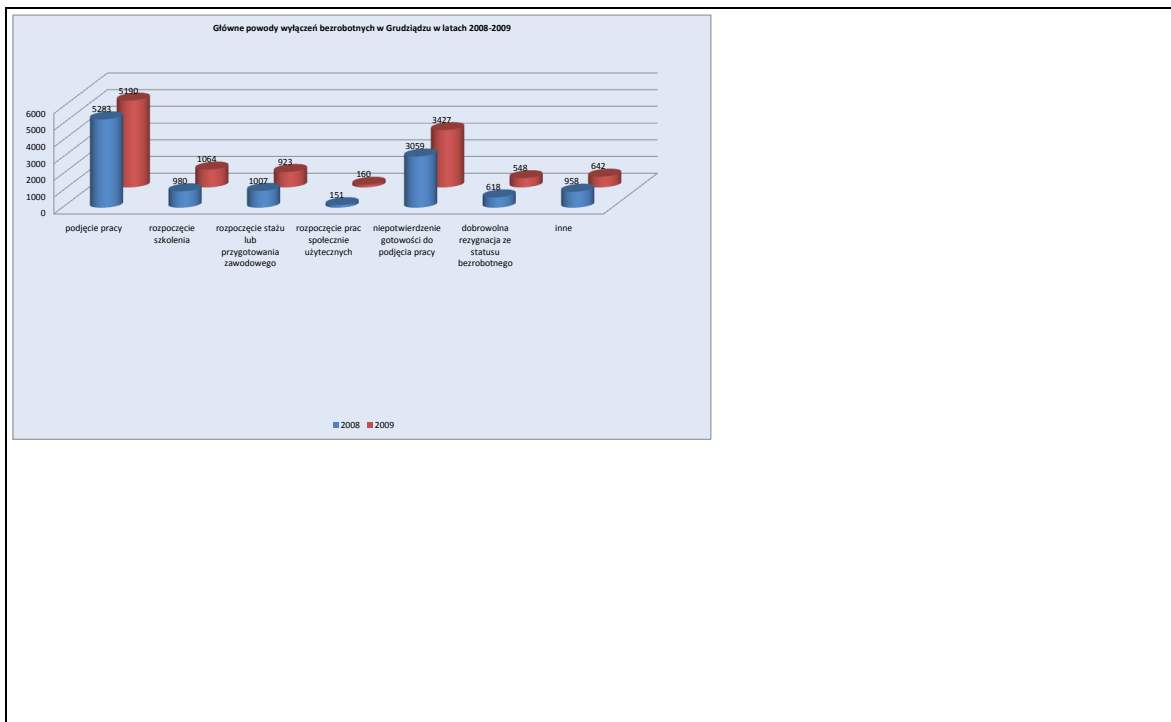
Główne przyczyny wyłączeń z ewidencji bezrobotnych i liczbę osób wyrejestrowanych z poszczególnych powodów przedstawiono w tabeli 9, natomiast na Rysunku 4 i 5 przedstawiono wskazane dane w sposób graficzny.

Tabela 9 Przyczyny wyłączeń z ewidencji bezrobotnych

Przyczyna wyłączeń	2008		2009	
	Ogółem	%	Ogółem	%
Powiat grodzki				
podjęcie pracy	5283	43,8	5190	43,4
rozpoczęcie szkolenia	980	8,1	1064	8,9
rozpoczęcie stażu lub przygotowania zawodowego	1007	8,4	923	7,7
rozpoczęcie prac społecznie użytecznych	151	1,3	160	1,3
niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy	3059	25,4	3427	28,7
dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	618	5,1	548	4,6
inne (m.in. nabycie praw emerytalnych lub rentowych, nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego itp.)	958	7,9	642	5,4
Ogółem	12056	100	11954	100
Powiat ziemski				
podjęcie pracy	2291	44,5	2329	43,5
rozpoczęcie szkolenia	384	7,5	425	7,9
rozpoczęcie stażu lub przygotowania zawodowego	411	8,0	434	8,1
rozpoczęcie prac społecznie użytecznych	283	5,5	276	5,2
niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy	1224	23,7	1431	26,8
dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	299	5,8	244	4,6
inne (m.in., nabycie praw emerytalnych lub rentowych, nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego itp.)	258	5,0	210	3,9
Ogółem	5150	100	5349	100

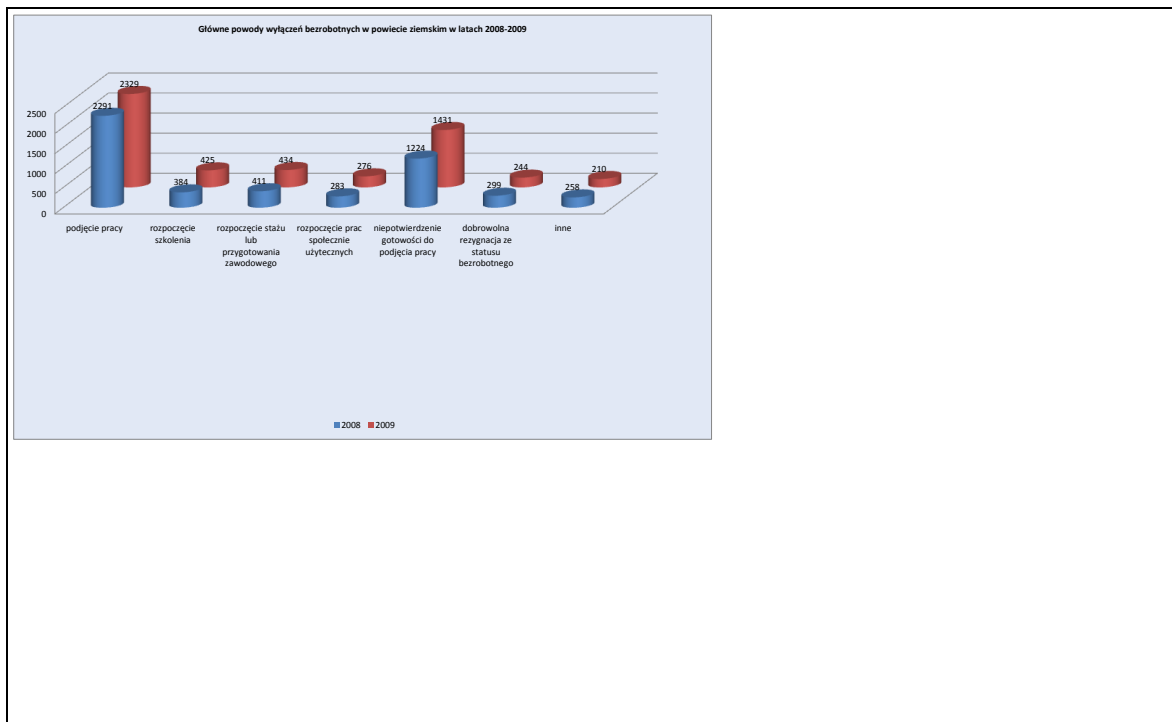
Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008-2009

Rysunek 4 Główne powody wyłączeń bezrobotnych w Grudziądzu w latach 2008 -2009

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008-2009

Rysunek 5 Główne powody wyłączeń bezrobotnych w powiecie ziemskim w latach 2008 -2009

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008-2009

W powiecie grudziądzkim grodzkim w 2009 roku szkolenia podjęto o 84 osoby więcej niż w roku 2008, zaś w pracach społecznie użytecznych uczestniczyło o 9 osób więcej, zwiększeniu uległa także liczba osób, które nie potwierdziły gotowości do podjęcia pracy (o 368 osób). W pozostałych przypadkach liczba wyłączeń zmniejszyła się.

W powiecie ziemskim w 2009 roku podjęto mniej prac społecznie użytecznych, z pozostałych przyczyn liczba wyłączeń wzrosła.

Podjęcia pracy w powiecie grodzkim były przyczyną 5190 wyłączeń, tj. o 93 mniej niż w roku 2008; w powiecie ziemskim liczba podjęć pracy wyniosła o 38 więcej niż w roku poprzednim – w całym 2009 roku pracę podjęto 2329 razy. Wszystkie zatrudnienia podzielić można na podjęcia pracy niesubsydiowanej (opłacanej przez pracodawcę) i subsydiowanej. Struktura zatrudnienia uwzględniająca podział na poszczególne formy przedstawiona jest w tabeli poniżej.

Tabela 10 Podjęcia pracy z uwzględnieniem podziału na formy subsydiowane i niesubsydiowane

Podjęcia pracy		Powiat grodzki			Powiat ziemski		
		2008	2009	Zmiana	2008	2009	Zmiana
Niesubsydiowanej		3 999	3 450	-549	1 436	1 198	-238
Subsydiowanej		1 284	1 740	456	855	1 131	276
w tym	prace interwencyjne	59	27	-32	30	44	14
	roboty publiczne	305	433	128	586	687	101
	podjęcia działalności gospodarczej	279	404	125	93	132	39
	podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	641	876	235	146	268	122
Ogółem		5 283	5 190	-93	2 291	2 329	38

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008-2009

Na niekorzystny bilans ilości zatrudnienia w 2009 roku wpływ miał przede wszystkim spadek liczby zatrudnień niesubsydiowanych. W powiecie grodzkim było ich o 549, a w powiecie ziemskim o 238 mniej niż w okresie styczeń – grudzień 2008 roku. Jeśli chodzi o subsydiowane formy, to liczba beneficjentów w obu powiatach wzrosła, i to znacząco (o 456 w grodzkim i o 276 w ziemskim, tj. odpowiednio o 35,5% i 32,3%). Reasumując, pracodawcy chętniej niż przed rokiem korzystali z pomocy, jaką oferowały im poszczególne programy Urzędu Pracy. Świadczy to także o tym, iż Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu stosował wzmożone wysiłki, aby zapobiegać gwałtownemu narastaniu bezrobocia poprzez pozyskiwanie zwiększonych środków finansowych na organizację zatrudnienia subsydiowanego.

Jako jedną z przyczyn wyłączeń podano dobrowolną rezygnację ze statusu bezrobotnego. Odpowiadając na pytanie, jakimi motywami kierują się najczęściej osoby, które z własnej woli wyrejestrowują się z Urzędu Pracy, można wymienić przede wszystkim:

- przyczyny osobiste;
- wyjazd za granicę na okres dłuższy niż 10 dni;
- posiadanie ubezpieczenia zdrowotnego przy członku rodziny.

Oczywiście część osób nie podaje przyczyny składając wniosek o wykluczenie z ewidencji bezrobotnych.

1.5. Bezrobotni według wieku, wykształcenia i stażu pracy

Wśród cech różnicujących zbiorowość zarejestrowanych bezrobotnych warto wyróżnić wiek, wykształcenie i staż pracy, gdyż czynniki te mają znaczący wpływ na szanse zatrudnienia, a co za tym idzie – na czas pozostawania bez pracy.

Tabela 11 Struktura bezrobotnych według wieku

Wyszczególnienie	Stan w końcu grudnia 2008 roku		Stan w końcu grudnia 2009 roku		Zmiana	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Powiat grudziądzki grodzki						
18 - 24	1326	844	1588	845	262	1
25 - 34	1802	1189	2314	1362	512	173
35 - 44	1263	761	1502	819	239	58
45 - 54	1847	1073	1982	1081	135	8
55 - 59	531	230	648	289	117	59
60 - 64	93	—	132	—	39	—
Powiat grudziądzki ziemski						
18 - 24	797	530	919	515	122	-15
25 - 34	961	636	1033	614	72	-22
35 - 44	681	458	738	447	57	-11
45 - 54	622	325	663	363	41	38
55 - 59	165	72	217	72	52	0
60 - 64	29	—	37	—	8	—

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008–2009

W powiecie grodzkim najliczniejszą grupę stanowili według stanu w końcu grudnia 2009 roku bezrobotni w wieku 25-34 lat i to właśnie w tej grupie zanotowano największy wzrost liczby bezrobotnych. Drugą pod względem liczności grupą wiekową były osoby w wieku od 45. do 54. roku życia. W porównaniu z grudniem roku poprzedniego nastąpił wzrost liczby bezrobotnych we wszystkich grupach wiekowych.

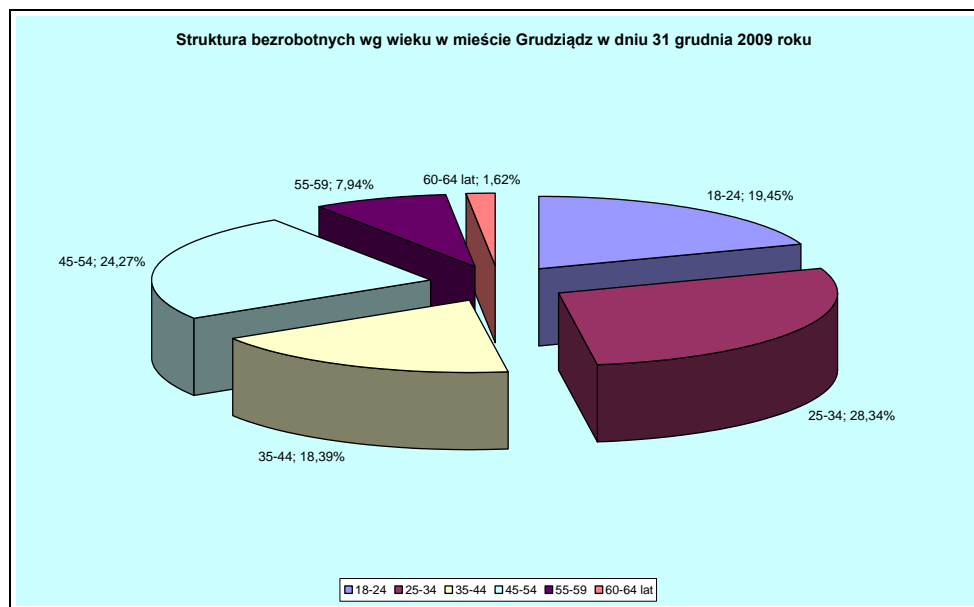
Podobnie w powiecie grudziądzkim ziemskim osoby w wieku 25-34 lat stanowiły największy odsetek całkowitej liczby bezrobotnych, ale największy wzrost – o 122 osoby odnotowano w młodszej grupie, osób w wieku 18-24 lat.

Jeśli chodzi o strukturę, w porównaniu do stanu z końca 2008 roku nie uległa ona zmianom na korzyść żadnej grupy wiekowej, nie zaobserwowano też grupy, która znacząco dominowała wśród innych. Niepokojący jednak jest fakt utrzymywania się wśród bezrobotnych tak wysokiego odsetka

osób w wieku 45-54 lat – grupy, w której naturalnym jest oczekiwać mniejszej liczby zarejestrowanych chociażby ze względu na fakt, iż są to osoby często z długim stażem pracy.

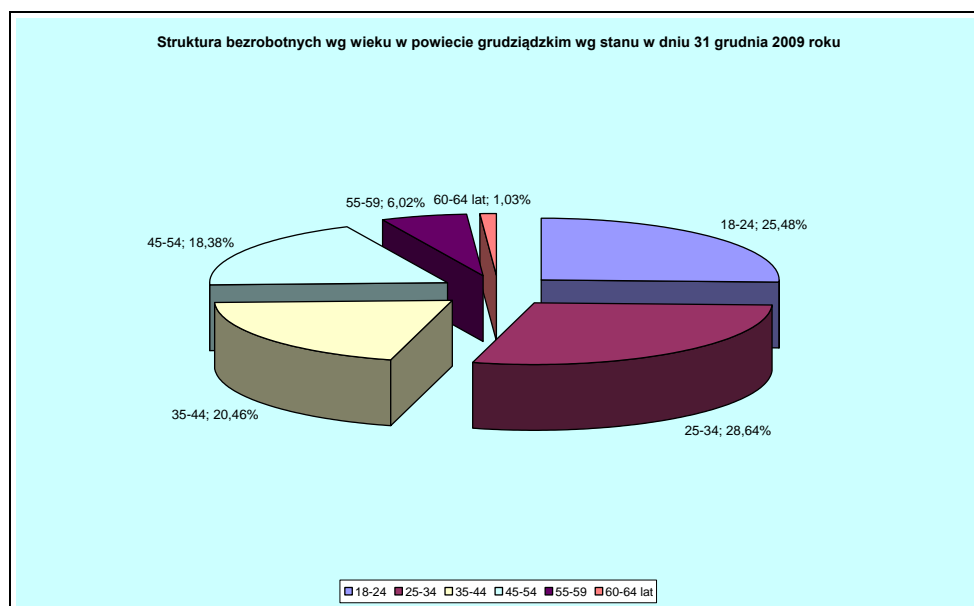
Na Rysunku 6 i 7 zaprezentowano strukturę bezrobotnych mieszkańców Grudziądza i powiatu ziemskiego według kryterium wieku. (stan w dniu 31 grudnia 2009 r.)

Rysunek 6 Struktura bezrobotnych wg wieku w Grudziądzu w dniu 31 grudnia 2009 roku

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za grudzień 2009 roku.

Rysunek 7 Struktura bezrobotnych wg wieku w powiecie ziemskim w dniu 31 grudnia 2009 roku

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za grudzień 2009 roku.

W tabeli 12 i 13 natomiast przedstawiono strukturę bezrobotnych powiatu grudziądzkiego grodzkiego i ziemskiego z uwzględnieniem wieku zarejestrowanych osób w latach 2003-2009.

Tabela 12 Struktura bezrobotnych zamieszkałych w Grudziądzu według wieku w latach 2003 - 2009

Wiek	Powiat grudziądzki grodzki							Zmiana 2009/2003
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
	18-24	3 066	2 573	2246	1 808	1207	1326	1588
25-34	3 378	3 092	2842	2 268	1814	1802	2314	-31,5%
35-44	3 042	2 624	2442	1 849	1363	1263	1502	-50,6%
45-54	3 015	2 954	2977	2 681	2171	1847	1982	-34,3%
55-59	312	376	477	549	572	531	648	107,7%
60-64 lat	48	51	66	79	78	93	132	175,0%
Ogółem	12 861	11 670	11 050	9 234	7 205	6 862	8 166	-36,5%

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2003-2009

Tabela 13 Struktura bezrobotnych zamieszkałych w powiecie ziemskim według wieku w latach 2003 - 2009

Wiek	Powiat grudziądzki ziemski							Zmiana
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2009/2003
	18-24	1651	1 561	1 370	1 058	812	797	919
25-34	1687	1 559	1 501	1 274	1032	961	1033	-38,8%
35-44	1192	1 110	1 073	907	726	681	738	-38,1%
45-54	859	881	974	858	709	622	663	-22,8%
55-59	107	149	172	195	187	165	217	102,8%
60-64 lat	12	12	13	16	23	29	37	208,3%
Ogółem	5508	5 272	5 103	4308	3489	3 255	3 607	-40,9%

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2003-2009

W stosunku do 2003 r. wśród zarejestrowanych bezrobotnych w poszczególnych grupach wiekowych spadek liczby bezrobotnych odnotowano wśród osób od 18 do 54 roku życia. W pozostałych dwóch grupach (tj. od 55 do 64 lata) odnotowano wzrost liczby bezrobotnych. Wynikiem wzrostu liczby zarejestrowanych osób może być brak odpowiednich ofert pracy lub niewystarczające kwalifikacje zawodowe tych osób. Są to osoby zbliżające się do wieku emerytalnego i bardzo często mające także problemy zdrowotne, które również zmniejszają ich szanse na znalezienie odpowiedniego zatrudnienia. Warto zauważyć, iż osobom starszym trudniej jest dostosować się do nowych warunków pracy, często ich przyzwyczajenia, niedostateczna elastyczność zawodowa blokują im podjęcie pracy w posiadanym zawodzie.

Od 2003 r. do 2009 r. w Grudziądzu największy spadek procentowy liczby bezrobotnych zaobserwowano w grupach od 35 do 44 lat oraz od 18 do 24 roku życia. Liczba bezrobotnych w tych grupach wiekowych spadła odpowiednio o 50,6 % oraz 48,2 %. W powiecie grudziądzkim ziemskim największy spadek liczby bezrobotnych odnotowano w grupie wiekowej do 24 lat (tj. spadek o 44,3 %). Najmniejsze procentowe spadki liczby zarejestrowanych osób odnotowuje się w wieku 45-54 lat.

Tabela 14 Struktura bezrobotnych według wykształcenia

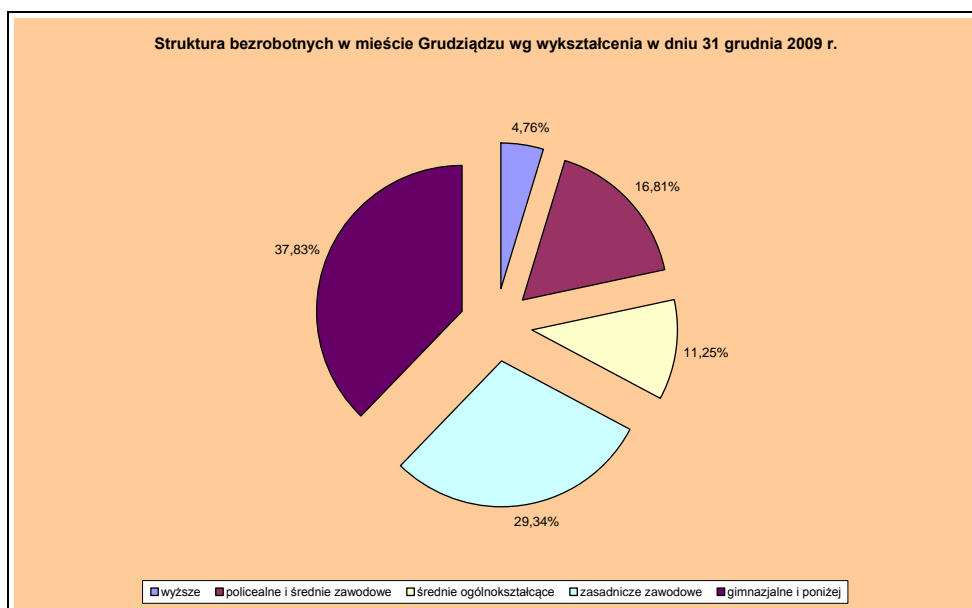
Wyszczególnienie	Stan w dniu 31 grudnia 2008 roku		Stan w dniu 31 grudnia 2009 roku		Zmiana	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Powiat grudziądzki grodzki						
Wyższe	311	209	389	255	78	46
Policealne i średnie zawodowe	1 202	820	1 373	872	171	52
Średnie ogólnokształcące	857	627	919	604	62	-23
Zasadnicze zawodowe	1 912	1 015	2 396	1 130	484	115
Gimnazjalne i poniżej	2 580	1 426	3 089	1 535	509	109
Powiat grudziądzki ziemski						
Wyższe	80	55	97	66	17	11
Policealne i średnie zawodowe	461	348	486	331	25	-17
Średnie ogólnokształcące	302	237	317	228	15	-9
Zasadnicze zawodowe	1 014	592	1 153	612	139	20
Gimnazjalne i poniżej	1 398	789	1 554	774	156	-15

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008-2009

Największą grupę wśród bezrobotnych zarówno w powiecie grodzkim jak i ziemskim stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym i dodatkowo właśnie ta grupa odnotowała największy przyrost liczby zarejestrowanych. W porównaniu do stanu z końca grudnia 2008 roku we wszystkich grupach nastąpił wzrost liczby bezrobotnych.

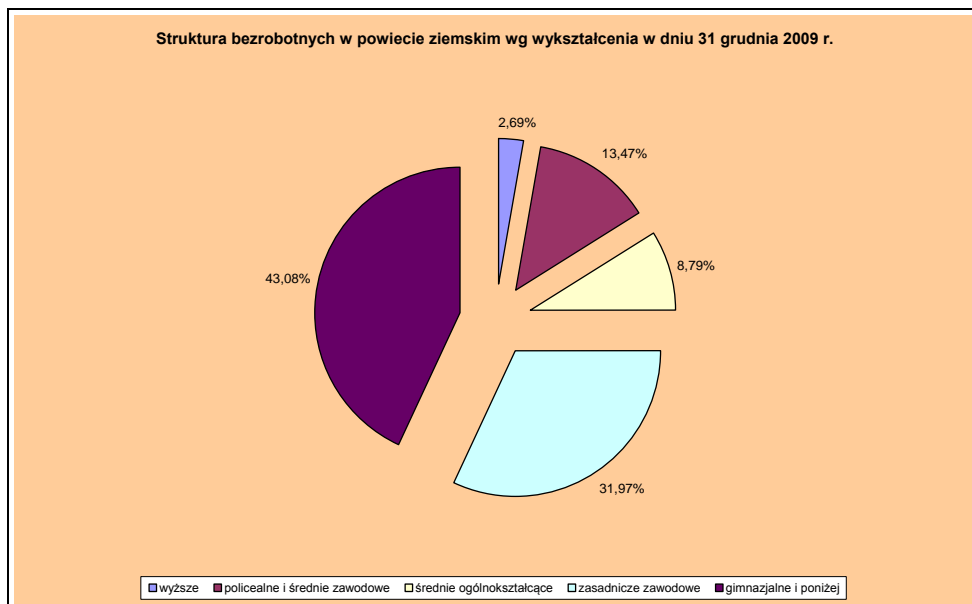
Strukturę bezrobotnych ze względu na wykształcenie zobrazowano na poniższych rysunkach.

Rysunek 8 Struktura bezrobotnych według wykształcenia w dniu 31 grudnia 2009 r. powiat grudziądzki grodzki

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdania MPiPS-01 za grudzień 2009 roku

Rysunek 9 Struktura bezrobotnych według wykształcenia w dniu 31 grudnia 2009 roku – powiat grudziądzki ziemski

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdania MPiPS-01 za grudzień 2009 roku

Na tak ukształtowaną strukturę bezrobotnych wpływ ma również fakt, iż osobom po 40 roku życia trudniej zdecydować się na podjęcie nauki w szkole ponadgimnazjalnej ze względu m.in. na brak dostatecznych środków finansowych na podjęcie nauki.

W tabeli 15 i 16 przedstawiono strukturę bezrobotnych Grudziądza i powiatu ziemskiego z uwzględnieniem wykształcenia zarejestrowanych osób w latach 2003-2009.

Tabela 15 Struktura bezrobotnych zamieszkałych w Grudziądzu według wykształcenia w latach 2003 - 2009

Wykształcenie	Powiat grudziądzki grodzki							
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Zmiana
								2009/2003
wyższe	311	300	334	319	271	311	389	25,1%
policealne i średnie zawodowe	2413	2 202	2043	1651	1278	1202	1373	-43,1%
średnie ogólnokształcące	1080	1 032	1021	922	798	857	919	-14,9%
zasadnicze zawodowe	4334	3 890	3629	2791	2014	1912	2396	-44,7%
gimnazjalne i poniżej	4723	4246	4023	3551	2844	2580	3089	-34,6%
Ogółem	12861	11670	11050	9234	7205	6862	8166	-36,5%

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2003-2009

Tabela 16 Struktura bezrobotnych zamieszkałych w powiecie ziemskim według wykształcenia w latach 2003 - 2009

Wykształcenie	Powiat grudziądzki ziemski							
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Zmiana
								2009/2003
wyższe	65	61	73	62	52	80	97	49,2%
policealne i średnie zawodowe	700	702	663	536	473	461	486	-30,6%
średnie ogólnokształcące	287	311	315	302	275	302	317	10,5%
zasadnicze zawodowe	2010	1870	1730	1391	1138	1014	1 153	-42,6%
gimnazjalne i poniżej	2446	2328	2322	2017	1551	1398	1 554	-36,5%
Ogółem	5508	5272	5103	4308	3489	3255	3 607	-34,5%

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2003-2009

W Grudziądzu w stosunku do 2003 r. spadek odnotowano we wszystkich grupach bezrobotnych oprócz osób z wykształceniem wyższym, której liczebność nie uległa zmianie. Największą dynamikę odnotowano wśród osób, które posiadają świadectwo ukończenia szkoły zasadniczej zawodowej tj. spadek o 44,7 %. Duży spadek liczby zarejestrowanych osób odnotowano również wśród osób, które ukończyły szkołę policealną lub średnią zawodową zamieszkałych na terenie Grudziądza tj. o 43,1 %.

W powiecie ziemskim spadek liczby bezrobotnych odnotowano w grupach osób z wykształceniem średnim zawodowym i policealnym, zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej. Największy spadek liczby bezrobotnych odnotowano w grupie osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym tj. o 42,6 %. Pośród bezrobotnych mieszkańców powiatu ziemskiego wzrost odnotowano w grupie osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym oraz wyższym.

Tabela 17 Struktura bezrobotnych według stażu pracy

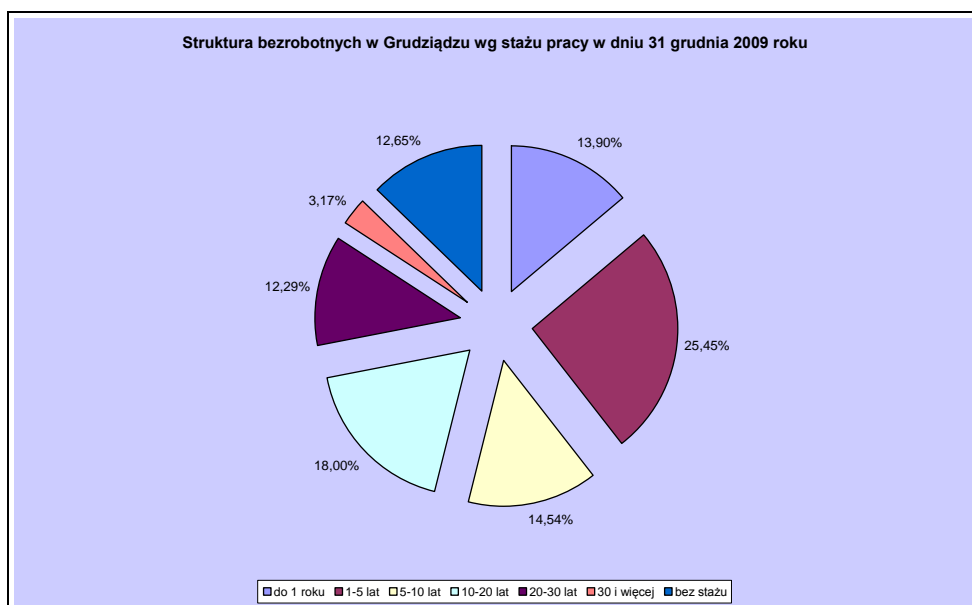
Wyszczególnienie	Stan w końcu grudnia 2008 roku		Stan w końcu grudnia 2009 roku		Zmiana	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Powiat grudziądzki grodzki						
Do 1 roku	972	650	1135	694	163	44
1 - 5 lat	1669	986	2078	1130	409	144
5 – 10 lat	962	552	1187	595	225	43
10 – 20 lat	1269	753	1470	794	201	41
20 – 30 lat	903	431	1004	449	101	18
30 i więcej lat	162	45	259	61	97	16
Bez stażu	925	680	1033	673	108	-7
Powiat grudziądzki ziemski						
Do 1 roku	476	373	511	375	35	2
1 - 5 lat	909	566	1057	586	148	20
5 – 10 lat	417	221	507	245	90	24
10 – 20 lat	480	254	508	249	28	-5
20 – 30 lat	233	66	290	76	57	10
30 i więcej lat	45	4	51	5	6	1
Bez stażu	695	537	683	475	-12	-62

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008–2009

Największą grupę wśród bezrobotnych zarówno w powiecie grodzkim jak i ziemskim stanowiły osoby ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat i dodatkowo właśnie ta grupa odnotowała największy przyrost liczby zarejestrowanych. W porównaniu do stanu z końca grudnia 2008 roku we wszystkich grupach nastąpił wzrost liczby bezrobotnych, poza osobami bez stażu pracy zamieszkałymi na terenie powiatu ziemskiego. Zarówno w powiecie grodzkim jak i ziemskim spadła liczba kobiet nie legitymujących się stażem pracy, ponadto zmniejszyła się liczba bezrobotnych kobiet ze stażem pracy od 10 do 20 lat zamieszkałych w powiecie ziemskim. W pozostałych kategoriach liczba bezrobotnych kobiet wzrosła.

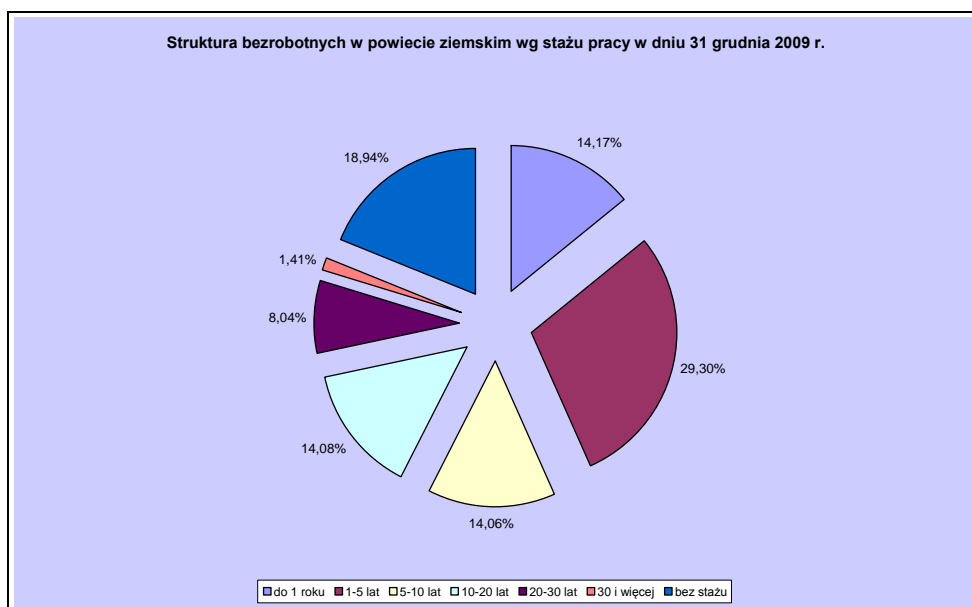
Strukturę bezrobotnych ze względu na staż pracy zobrazowano na poniższych wykresach.

Rysunek 10 Struktura bezrobotnych według stażu pracy w dniu 31 grudnia 2009 r. powiat grudziądzki grodzki

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdania MPiPS-01 za grudzień 2009 r.

Rysunek 11 Struktura bezrobotnych według stażu pracy w dniu 31 grudnia 2009 r. powiat grudziądzki ziemski

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdania MPiPS-01 za grudzień 2009 r.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2009 r. dominowały osoby, które przepracowały od 1 roku do 5 lat. W powiecie grudziądzkim grodzkim odnotowano 25,45 % bezrobotnych w tej grupie, natomiast w powiecie grudziądzkim ziemskim zarejestrowanych było 29,30 % bezrobotnych. Najmniejszy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych stanowią osoby, które przepracowały ponad 30

lat. W powiecie grudziądzkim grodzkim odnotowano 3,17 % osób z tak długoletnim stażem, zaś w powiecie grudziądzkim ziemskim bezrobotnych w tej grupie odnotowano 1,41 %. Warto zwrócić uwagę, że w statystykach Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu figuruje 12,65 % bezrobotnych z powiatu grudziądzkiego grodzkiego oraz 18,94 % bezrobotnych z powiatu grudziądzkiego ziemskiego, które nie posiadają żadnego doświadczenia zawodowego, a więc należą do grupy osób, którym te doświadczenie zawodowe może być szczególnie trudno nabyć i okres poszukiwania odpowiedniego zatrudnienia może się wydłużyć.

W tabeli 18 i 19 przedstawiono strukturę bezrobotnych powiatu grudziądzkiego grodzkiego i ziemskiego z uwzględnieniem stażu pracy w latach 2003-2009 .

Tabela 18 Struktura bezrobotnych zamieszkałych w Grudziądzu według stażu pracy w latach 2003 -2009

Staż pracy	Powiat grudziądzki grodzki							Zmiana
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2009/2003
	do 1 roku	1249	1217	1214	1132	977	972	1135
1-5 lat	3102	2 871	2601	2090	1679	1669	2078	-33,0%
5-10 lat	1977	1 867	1795	1417	1080	962	1187	-40,0%
10-20 lat	2611	2 392	2241	1852	1423	1269	1470	-43,7%
20-30 lat	1842	1610	1550	1300	970	903	1004	-45,5%
30 i więcej	169	176	235	190	173	162	259	53,3%
bez stażu	1911	1537	1414	1253	903	925	1033	-45,9%
Ogółem	12861	11670	11050	9234	7205	6862	8166	-36,5%

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2003-2009

Tabela 19 Struktura bezrobotnych zamieszkałych w powiecie ziemskim według stażu pracy w latach 2003 -2009

Powiat grudziądzki ziemski								
Staż pracy	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Zmiana
								2009/2003
do 1 roku	646	659	665	577	519	476	511	-20,9%
1-5 lat	1507	1468	1413	1178	927	909	1057	-29,9%
5-10 lat	846	789	759	622	498	417	507	-40,1%
10-20 lat	845	800	777	631	531	480	508	-39,9%
20-30 lat	416	382	411	333	249	233	290	-30,3%
30 i więcej	41	48	48	50	45	45	51	24,4%
bez stażu	1207	1126	1030	917	720	695	683	-43,4%
Ogółem	5508	5272	5103	4308	3489	3255	3607	-34,5%

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2003-2009

W stosunku do 2003 r. odnotowano spadek we wszystkich grupach bezrobotnych w oparciu o staż pracy, z wyjątkiem osób ze stażem pracy powyżej 30 lat, gdzie liczba bezrobotnych wzrosła o 53,3 % w Grudziądzu oraz 24,4 % w powiecie ziemskim. W powiecie grudziądzkim grodzkim największe spadki zaobserwowano wśród bezrobotnych, którzy przepracowali od 5 do 30 lat. W powiecie grudziądzkim ziemskim największy spadek odnotowano w grupie osób legitymujących się doświadczeniem zawodowym w przedziale od 5 do 10 lat. Korzystną sytuację można zaobserwować wśród osób bez doświadczenia zawodowego. Poziom liczby bezrobotnych w tej grupie spadł od 2003 r. o 45,9 % w powiecie grudziądzkim grodzkim oraz 43,4 % w powiecie grudziądzkim ziemskim.

1.6. Oferty pracy

Liczba ofert pracy

Tabela 20 Liczba ofert pracy w PUP w Grudziądzu w latach 2008-2009

Wyszczególnienie	Powiat grudziądzki grodzki				Powiat grudziądzki ziemski			
	Liczba ofert pracy		Zmiana		Liczba ofert pracy		Zmiana	
	2008	2009	(+/-)	%	2008	2009	(+/-)	%
styczeń	304	305	1	0,3	76	57	-19	-25,0
luty	320	138	-182	-56,9	221	69	-152	-68,8
marzec	424	375	-49	-11,6	133	290	157	118,0
kwiecień	323	276	-47	-14,6	63	90	27	42,9
maj	313	268	-45	-14,4	229	162	-67	-29,3
czerwiec	393	237	-156	-39,7	174	102	-72	-41,4
lipiec	355	276	-79	-22,3	124	53	-71	-57,3
sierpień	257	310	53	20,6	128	174	46	35,9
wrzesień	378	443	65	17,2	125	190	65	52,0
październik	215	313	98	45,6	39	84	45	115,4
listopad	214	278	64	29,9	42	37	-5	-11,9
grudzień	191	211	20	10,5	65	40	-25	-38,5

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008-2009

W 2009 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu zgłoszono 3430 ofert pracy w powiecie grodzkim i 1348 w powiecie ziemskim (łącznie 4778 ofert). W obu powiatach liczba ofert była niższa w porównaniu z rokiem 2008 (odpowiednio o 257 ofert w powiecie grodzkim i o 71 ofert w powiecie ziemskim – łącznie o 328 propozycji).

Oferty pracy według zawodów

Najwięcej ofert pracy skierowanych było do przedstawicieli następujących zawodów:

- robotnik gospodarczy (1139 ofert),
- pracownik biurowy (390 ofert),
- sprzedawca (362 oferty),
- szwaczka (165 ofert),
- pracownik administracyjny (162 oferty),
- robotnik budowlany (151 ofert),
- sprzątaczką (92 oferty),
- magazynier (91 ofert),
- przedstawiciel handlowy (86 ofert),
- zaopatrzeniowiec (79 ofert),
- kucharz (78 ofert).

- *Oferty pracy według PKD*

Według podziału wynikającego z Polskiej Klasyfikacji Działalności, najwięcej ofert pracy w 2009 roku pojawiło się w sekcji *Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne* – w powiecie grodzkim i ziemskim odpowiednio 904 i 806 ofert. Następną pod względem liczby ofert sekcja to *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* – w powiecie grodzkim zgłoszono do Urzędu Pracy 637 a w powiecie ziemskim 123 oferty pracy w branżach podlegających pod ten dział. Liczne oferty wystąpiły też w sekcjach *Przetwórstwo przemysłowe, Budownictwo, Edukacja i Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi*.

Tabela nr 21 przedstawia 14 sekcji PKD, w których występowało najwięcej ofert pracy w 2009 roku.

Tabela 21 Najczęściej występujące oferty pracy według PKD

Sekcja PKD	powiat grodzki	powiat ziemski
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	904	806
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, wyłączając motocykle	637	123
Przetwórstwo przemysłowe	458	93
Budownictwo	319	114
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	175	12
Edukacja	151	81
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	142	4
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	97	0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	95	20
Pozostała działalność usługowa	80	1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	75	2
Transport i gospodarka magazynowa	63	32
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	38	17
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związaną z rekultywacją	25	18

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za rok 2009

1.7. Zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy

W 2009 roku 8 zakładów zgłosiło do Powiatowego Urzędu Pracy zamiar zwolnienia łącznie 197 osób, z czego do skutku doszło zwolnienie 189 osób przez 7 firm. Spis tych zakładów wraz z liczbą zwolnionych osób oraz z podaniem przyczyny redukcji zatrudnienia zamieszczono w tabeli 22.

Tabela 22 Wykaz zakładów, które zgłosiły zamiar zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy w 2009 roku

Nazwa zakładu	Sektor	Liczba zwolnionych osób	Przyczyna zwolnień
AMTEK POLAND Sp. z o.o.	prywatny	130	Likwidacja zakładu pracy.
Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o.	publiczny	44	Likwidacja etatów w związku z wejściem na teren miasta innego przewoźnika, który będzie obsługiwał część linii autobusowych.
PKO Bank Polski S.A.	prywatny	2	Wdrażanie Strategii Wzrostu Banku związane z procesami centralizacyjnymi.
Państwowe Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej POCZTA POLSKA	publiczny	5	Trudna sytuacja ekonomiczna, rosnąca konkurencja na rynku pocztowym.
Bank BPH S.A.	prywatny	2	Planowane przeprowadzenie zmian związanych z procesami centralizacyjnymi.
Santander Consumer Bank S.A.	prywatny	4	Trudna sytuacja ekonomiczna.
GE Money Bank	prywatny	2	Trudna sytuacja ekonomiczna - konieczność dostosowania działalności do zmienionej sytuacji rynkowej.
Łączna liczba zwolnionych osób		189	

Źródło: Opracowanie własne

1.8. Struktura bezrobotnych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy zalicza się:

- 1) bezrobotnych do 25. roku życia,
- 2) długotrwale bezrobotnych¹,
- 3) bezrobotnych powyżej 50. roku życia,
- 4) bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych²,
- 5) bezrobotnych bez wykształcenia średniego,
- 6) bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego,
- 7) bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18. roku życia,
- 8) bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia,
- 9) bezrobotnych niepełnosprawnych.

Osoby o w/ w cechach stanowią grupę, która ma relatywnie najmniejsze szanse na znalezienie zatrudnienia. Dlatego też Urzędy Pracy obejmują takie osoby szczególnym wsparciem, oferując dodatkowe programy, mające na celu ich aktywizację zawodową.

Tabela 23 Struktura bezrobotnych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Bezrobotni	Powiat grudziądzki grodzki			Powiat grudziądzki ziemski		
	grudzień 2008	grudzień 2009	zmiana	grudzień 2008	grudzień 2009	zmiana
do 25. roku życia	1326	1588	262	797	919	122
długotrwale	3759	4083	324	1820	1840	20
powyżej 50. roku życia	1616	1880	264	496	573	77
bez kwalifikacji zawodowych	2223	2562	339	1138	1241	103
niepełnosprawni	239	295	56	63	56	-7

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008-2009

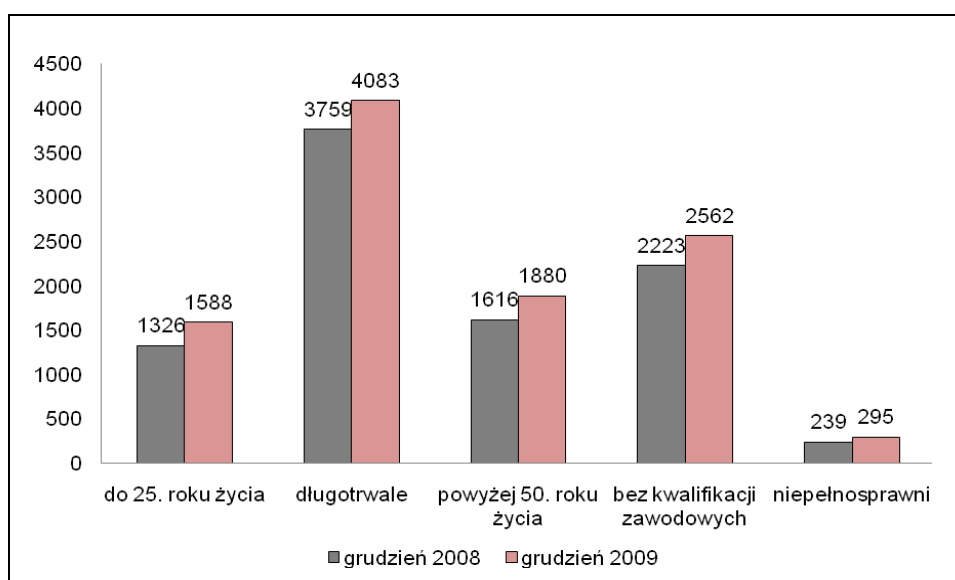
¹ Bezrobotni długotrwale to osoby, które pozostawały w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy łącznie ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

² Oznacza to bezrobotnego nieposiadającego kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu.

Wśród bezrobotnych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy dominowali długotrwale bezrobotni, którzy stanowili prawie 40% osób w szczególnej sytuacji zarówno w powiecie grodzkim jak i ziemskim. Najmniejszą grupę stanowili bezrobotni niepełnosprawni – niecałe 3% ogółu osób pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy w grudniu 2009 w powiecie grodzkim i analogicznie 1,2% w powiecie ziemskim.

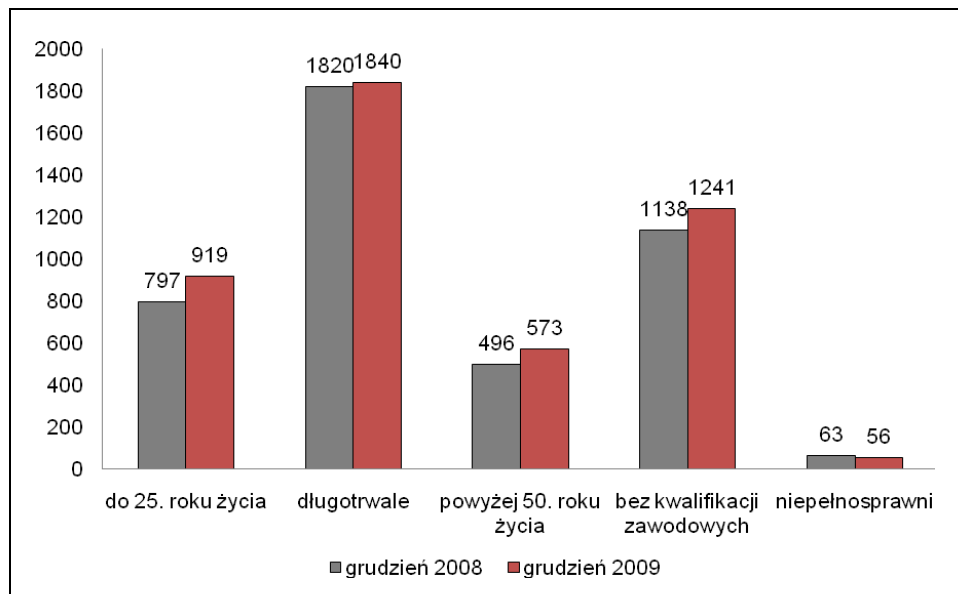
Na poniższych wykresach pokazano liczbę bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy w podziale na poszczególne kategorie.

Rysunek 12 Struktura bezrobotnych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2008 roku i 2009 roku – powiat grodzki

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008-2009

Rysunek 13 Struktura bezrobotnych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2008 roku i 2009 roku – powiat ziemski

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008-2009

Bezrobotni do 25. roku życia

Według stanu w dniu 31. grudnia 2009 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu zarejestrowanych było 1588 osób bezrobotnych, które nie ukończyły 25. roku życia w powiecie grodzkim oraz 919 takich osób w powiecie ziemskim.

W Tabeli 24 zaprezentowano strukturę bezrobotnych do 25. roku życia wg wykształcenia.

Tabela 24 Struktura bezrobotnych poniżej 25. roku życia według wykształcenia

Wykształcenie	grudzień 2008		grudzień 2009		Zmiana	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Powiat grudziądzki grodzki						
Wyższe	66	49	65	49	-1	0
Policealne i średnie zawodowe	246	152	270	153	24	1
Średnie ogólnokształcące	386	272	383	228	-3	-44
Zasadnicze zawodowe	214	131	281	134	67	3
Gimnazjalne i poniżej	414	240	589	281	175	41
Razem	1 326	844	1 588	845	262	1
Powiat grudziądzki ziemski						
Wyższe	25	17	32	23	7	6
Policealne i średnie zawodowe	158	108	181	109	23	1
Średnie ogólnokształcące	185	147	182	126	-3	-21
Zasadnicze zawodowe	189	120	231	122	42	2
Gimnazjalne i poniżej	240	138	293	135	53	-3
Razem	797	530	919	515	122	-15

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008-2009

W porównaniu do grudnia 2008 roku, liczba bezrobotnych poniżej 25. roku życia wzrosła w obu powiatach: o 262 osoby w powiecie grodzkim i o 122 osoby w powiecie ziemskim. Najwięcej bezrobotnych z tej grupy ma wykształcenie gimnazjalne i poniżej, a niewielki odsetek posiada dyplom wyższych uczelni.

Bezrobotni powyżej 50. roku życia

W końcu grudnia 2009 roku liczba zarejestrowanych osób powyżej 50. roku życia wynosiła 1880 mieszkańców powiatu grodzkiego oraz 573 osoby zamieszkałych na terenie powiatu ziemskiego. Była ona wyższa od liczby bezrobotnych w końcu grudnia 2008 roku o 264 osoby w powiecie grodzkim, w powiecie ziemskim zaś wyższa o 77 bezrobotnych.

Tabela 25 Struktura bezrobotnych powyżej 50. roku życia według wykształcenia

Wykształcenie	grudzień 2008		grudzień 2009		Zmiana	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Powiat grudziądzki grodzki						
Wyższe	21	6	30	9	9	3
Policealne i średnie zawodowe	262	146	308	160	46	14
Średnie ogólnokształcące	103	76	107	79	4	3
Zasadnicze zawodowe	475	202	618	244	143	42
Gimnazjalne i poniżej	755	377	817	383	62	6
Razem	1 616	807	1 880	875	264	68
Powiat grudziądzki ziemski						
Wyższe	2	1	2	1	0	0
Policealne i średnie zawodowe	40	23	50	26	10	3
Średnie ogólnokształcące	11	11	16	12	5	1
Zasadnicze zawodowe	133	45	161	49	28	4
Gimnazjalne i poniżej	310	147	344	148	34	1
Razem	496	227	573	236	77	9

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008-2009

Wśród bezrobotnych z tej grupy najwięcej osób ma wykształcenie gimnazjalne i poniżej, najmniej zaś wyższe.

Bezrobotni długotrwale. Wskaźnik bezrobocia długotrwałego.

O ile krótkookresowe pozostawanie w zasobach bezrobocia postrzegane jest jako korzystne i umożliwiające znalezienie odpowiedniego zatrudnienia, to bezrobocie długotrwale może mieć dotkliwe konsekwencje. Dzieje się tak, iż osoby pozostające długo poza zatrudnieniem, aktywnie poszukując pracy mają coraz mniejsze szanse na znalezienie jej, co w późniejszym czasie ma swoje odzwierciedlenie w degradacji zarówno ekonomicznej jak i psychicznej.

Grupa osób cechujących się długotrwałym bezrobociem zanotowała wzrost liczby osób w grudniu 2009 roku w stosunku do stanu sprzed roku. W końcu 2009 roku zarejestrowanych było 4083 osoby długotrwale bezrobotne w powiecie grodzkim i 1840 osób w powiecie ziemskim, tj. odpowiednio o 324 i 20 osób więcej niż w grudniu 2008 roku.

Wysoki odsetek osób długotrwale bezrobotnych wśród ogółu zarejestrowanych, określaną jako wskaźnik bezrobocia długotrwałego, jest jedną z głównych cech polskiego bezrobocia. W powiecie grudziądzkim grodzkim jego wartość wyniosła w końcu 2009 roku 50%, a w powiecie ziemskim – 51% i choć ta struktura uległa w stosunku do grudnia 2008 roku poprawie (w powiecie grodzkim spadek o 4,8 a w ziemskim o 5 pkt. procentowych), w dalszym ciągu jego wielkość skłania ku określeniu lokalnego rynku pracy jako stagnacyjnego.

Wśród bezrobotnych długotrwale w powiecie grodzkim przeważały osoby w wieku 45 – 54 lat, aczkolwiek w tej grupie w powiecie grodzkim nastąpił spadek liczby zarejestrowanych (o 53 osoby). W powiecie ziemskim dominowała młodsza grupa bezrobotnych: od 25. do 34, z kolei i w tej grupie nastąpił spadek liczby bezrobotnych – o 44 osoby. W obszarze ziemskim również mniej niż w roku poprzednim zarejestrowanych było osób między 35. a 44. rokiem życia – dokładnie o 26 osób. Podział bezrobotnych długotrwale ze względu na wiek przedstawiono w tabeli 19.

Tabela 26 Struktura bezrobotnych długotrwale według wieku

Przedział wiekowy	grudzień 2008		grudzień 2009		Zmiana	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Powiat grudziądzki grodzki						
18 - 24	358	298	463	338	105	105
25 - 34	904	729	1 060	801	156	156
35 - 44	719	486	798	512	79	79
45 - 54	1 281	769	1 228	733	-53	-53
55 - 59	413	195	432	216	19	19
60 - 64	84	—	102	—	18	—
Razem	3 759	2 477	4 083	2 600	324	306
Powiat grudziądzki ziemski						
18 - 24	266	218	301	216	35	-2
25 - 34	590	461	546	413	-44	-48
35 - 44	454	352	428	309	-26	-43
45 - 54	380	229	407	251	27	22
55 - 59	113	58	139	58	26	0
60 - 64	17	—	19	—	2	—
Razem	1 820	1 318	1 840	1 247	20	-71

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008-2009

Kolejna tabela przedstawia strukturę bezrobotnych długotrwale w podziale według wykształcenia. Z danych w niej zawartych można wywnioskować, że największe trudności ze znalezieniem zatrudnienia mają osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym. Znacznie mniej długotrwale bezrobotnych to osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, najmniejszą podgrupę stanowią osoby z wykształceniem wyższym.

W niemal wszystkich grupach nastąpił wzrost liczby bezrobotnych – największy wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym w powiecie grodzkim. Jedynie u osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym w powiecie ziemskim wystąpił nieznaczny spadek.

Tabela 27 Struktura bezrobotnych długotrwale według wykształcenia

Wykształcenie	grudzień 2008		grudzień 2009		Zmiana	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Powiat grudziądzki grodzki						
Wyższe	111	82	124	87	13	5
Policealne i średnie zawodowe	584	431	634	456	50	25
Średnie ogólnokształcące	326	273	378	303	52	30
Zasadnicze zawodowe	1 042	642	1 182	683	140	41
Gimnazjalne i poniżej	1 696	1 049	1 765	1 071	69	22
Razem	3 759	2 477	4 083	2 600	324	123
Powiat grudziądzki ziemski						
Wyższe	23	18	30	25	7	7
Policealne i średnie zawodowe	214	188	211	170	-3	-18
Średnie ogólnokształcące	107	95	113	93	6	-2
Zasadnicze zawodowe	596	416	597	384	1	-32
Gimnazjalne i poniżej	880	601	889	575	9	-26
Razem	1 820	1 318	1 840	1 247	20	-71

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008-2009

Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych

Według stanu w końcu grudnia 2009 roku zarejestrowanych było 2562 osoby nie posiadające kwalifikacji zawodowych w powiecie grodzkim i 1241 osób w powiecie ziemskim. W relacji do stanu z grudnia 2008 roku w powiecie grodzkim przybyło 339 osób bez kwalifikacji. W powiecie ziemskim z kolei stan w grudniu 2009 był niższy o 103 osoby.

Wśród bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych najliczniejszą grupę stanowią w powiecie grodzkim osoby w wieku 18-24 lat i 45-54 lat. W powiecie ziemskim nie obserwuje się dużego zróżnicowania oprócz ostatnich dwóch grup wiekowych, odznaczających się mniejszą liczbą zarejestrowanych. Największy przyrost liczby bezrobotnych bez kwalifikacji dotyczył osób w wieku od 18. do 24. roku życia i taka sytuacja miała miejsce w obu powiatach (w grodzkim o 174 osoby, w ziemskim o 53 osoby). Spadek liczby zarejestrowanych między końcem grudnia 2008 a końcem pierwszego 2009 roku zaobserwowano wśród osób z grupy 45-54 lat w powiecie grodzkim (mniej o 20 osób) i u osób w wieku 35-44 lat w powiecie ziemskim – nieznaczna zmiana - spadek o 2 osoby).

Tabela 28 Struktura bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych według wieku

Przedział wiekowy	grudzień 2008		grudzień 2009		Zmiana	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Powiat grudziądzki grodzki						
18 - 24	546	372	720	388	174	16
25 - 34	432	295	523	323	91	28
35 - 44	359	257	429	284	70	27
45 - 54	625	414	605	390	-20	-24
55 - 59	230	134	238	147	8	13
60 - 64	31	—	47	—	16	—
Razem	2 223	1 472	2 562	1 532	339	60
Powiat grudziądzki ziemski						
18 - 24	283	207	336	193	53	-14
25 - 34	248	165	254	147	6	-18
35 - 44	258	198	256	170	-2	-28
45 - 54	249	165	280	189	31	24
55 - 59	86	53	98	45	12	-8
60 - 64	14	—	17	—	3	—
Razem	1 138	788	1 241	744	103	-44

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008-2009

Do osób bez kwalifikacji zawodowych zalicza się bezrobotnych, którzy ukończyli co najwyżej gimnazjum lub osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Wśród nich zdecydowanie przeważają ci pierwsi, stąd też tej grupy dotyczą większe zmiany: w powiecie grodzkim wzrost o 320 osób, a w powiecie ziemskim o 96 osób.

Tabela 29 Struktura bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych według wykształcenia

Wykształcenie	grudzień 2008		grudzień 2009		Zmiana	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Powiat grudziądzki grodzki						
Średnie ogólnokształcące	375	303	394	285	19	-18
Gimnazjalne i poniżej	1848	1169	2168	1247	320	78
Razem	2223	1472	2562	1532	339	60
Powiat grudziądzki ziemski						
Średnie ogólnokształcące	117	108	124	98	7	-10
Gimnazjalne i poniżej	1021	680	1117	646	96	-34
Razem	1138	788	1241	744	103	-44

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008-2009

Bezrobotni niepełnosprawni

Według stanu z końca grudnia 2009 roku w Urzędzie Pracy w Grudziądzu zarejestrowanych było 295 osób niepełnosprawnych z powiatu grodzkiego i 56 osób z powiatu ziemskiego. W powiecie grodzkim liczba niepełnosprawnych bezrobotnych wzrosła w porównaniu do grudnia 2008 roku o 56 osób, zaś w powiecie ziemskim zmalała o 7 osób.

Najwięcej bezrobotnych niepełnosprawnych to osoby w wieku 45-54 lat. W powiecie grodzkim nastąpił wzrost liczby bezrobotnych niepełnosprawnych we wszystkich grupach wiekowych, największy w grupie 54-59 lat; w powiecie ziemskim niepełnosprawnych przybyło tylko w grupie 45-54, w pozostałych wystąpił nieznaczny spadek.

Tabela 30 Struktura bezrobotnych niepełnosprawnych według wieku

Przedział wiekowy	grudzień 2008		grudzień 2009		Zmiana	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Powiat grudziądzki grodzki						
18 - 24	11	9	21	9	10	0
25 - 34	39	24	50	29	11	5
35 - 44	42	25	47	30	5	5
45 - 54	104	60	116	66	12	6
55 - 59	37	22	56	29	19	7
60 - 64	6	—	5	—	-1	—
Razem	239	140	295	163	56	23
Powiat grudziądzki ziemski						
18 - 24	5	2	3	1	-2	-1
25 - 34	14	7	11	7	-3	0
35 - 44	16	9	16	8	0	-1
45 - 54	17	10	22	14	5	4
55 - 59	9	5	3	3	-6	-2
60 - 64	2	—	1	—	-1	—
Razem	63	33	56	33	-7	0

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008-2009

Największa grupa bezrobotnych niepełnosprawnych liczyła w grudniu 2009 117 (powiat grodzki) i 33 osoby (powiat ziemski) i byli to bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym lub poniżej. Największym wzrostem w powiecie grodzkim charakteryzowała się grupa osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym – w ciągu roku 2009 przybyło tu 25 osób.

Tabela 31 Struktura bezrobotnych niepełnosprawnych według wykształcenia

Wykształcenie	grudzień 2008		grudzień 2009		Zmiana	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Powiat grudziądzki grodzki						
Wyższe	6	4	6	4	0	0
Policealne i średnie zawodowe	28	16	39	23	11	7
Średnie ogólnokształcące	20	17	24	16	4	-1
Zasadnicze zawodowe	84	47	109	61	25	14
Gimnazjalne i poniżej	101	56	117	59	16	3
Razem	239	140	295	163	56	23
Powiat grudziądzki ziemski						
Wyższe	1	1	0	0	-1	-1
Policealne i średnie zawodowe	6	5	5	5	-1	0
Średnie ogólnokształcące	3	0	2	0	-1	0
Zasadnicze zawodowe	21	13	16	11	-5	-2
Gimnazjalne i poniżej	32	14	33	17	1	3
Razem	63	33	56	33	-7	0

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008-2009

2. DZIAŁALNOŚĆ PUP W GRUDZIĄDZU W ZAKRESIE PORADNICTWA ZAWODOWEGO, INFORMACJI ZAWODOWEJ I POMOCY W AKTYWNYM POSZUKIWANIU PRACY

2.1. Poradnictwo zawodowe

Jednym z kluczowych zadań realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu jest poradnictwo zawodowe. Polega ono głównie na udzielaniu szeroko pojętej informacji o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach podnoszenia i zmiany kwalifikacji. Doradcy zawodowi poprzez badanie zainteresowań i predyspozycji zawodowych udzielają porad ułatwiających wybór zawodu, czy podjęcie lub zmianę zatrudnienia. W razie potrzeby osoba zajmująca się doradztwem może skierować zainteresowanego na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku kształcenia. Poradnictwo zawodowe w Urzędzie Pracy skierowane jest też do pracodawców, którzy również mogą zasięgnąć tu potrzebnych informacji, a także szukać pomocy w doborze kandydatów do pracy.

W roku 2009 z poradnictwa zawodowego skorzystało 7 107 osób z powiatu grudziądzkiego grodzkiego oraz 2 887 osób z powiatu ziemskiego, a zatem więcej niż przed rokiem, odpowiednio o 1 299 i 612 osób. Warto nadmienić, że nie były to wyłącznie osoby ze statusem bezrobotnych, ale również zadeklarowani w tutejszym urzędzie jako poszukujący pracy, a także w ogóle niezarejestrowani.

Najwięcej korzystających z poradnictwa zawodowego to niezmiennie osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym: stanowiły one 51,6% wszystkich osób (korzystających z poradnictwa) w powiecie grodzkim oraz analogicznie 53,5% w powiecie ziemskim.

Tabela 32 Osoby (z wyjątkiem młodzieży uczącej się), które skorzystały z poradnictwa zawodowego, według poziomu wykształcenia

Wyszczególnienie		powiat grodzki		powiat ziemski	
		2008	2009	2008	2009
Ogółem		5 808	7 107	2 275	2 887
z tego z wykształceniem	wyższym	301	319	64	75
	policealnym i średnim zawodowym	1 315	1 126	344	370
	średnim ogólnokształcącym	926	804	271	259
	zasadniczym zawodowym	1 472	1 189	661	639
	gimnazjalnym i poniżej	1 794	3 669	935	1 544

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008-2009

Tabela 33 Wyniki działania poradnictwa zawodowego

Wyszczególnienie			2008	2009
powiat grodzki	Osoby korzystające z poradnictwa zawodowego		5 808	7 107
	Podjęcia pracy	Liczba osób	1 331	1 337
		Udział wśród korzystających z poradnictwa zawodowego	22,9%	18,8%
	Szkolenie zawodowe	Liczba osób	406	958
		Udział wśród korzystających z poradnictwa zawodowego	7,0%	13,5%
	powiat ziemski	Osoby korzystające z poradnictwa zawodowego		2 275
Podjęcia pracy		Liczba osób	476	544
		Udział wśród korzystających z poradnictwa zawodowego	20,9%	18,8%
Szkolenie zawodowe		Liczba osób	244	328
		Udział wśród korzystających z poradnictwa zawodowego	10,7%	11,4%

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008-2009

W wyniku działania poradnictwa zawodowego w 2009 roku pracę podjęło 1 337 osób z powiatu grudziądzkiego grodzkiego i 544 osoby zamieszkałe na terenie powiatu ziemskiego. Skuteczność poradnictwa w tym zakresie wyniosła identyczną wartość w obu powiatach – 18,8% i była nieco słabsza niż w roku ubiegłym. Znacznie lepszy natomiast wynik dotyczył podjętych szkoleń – w powiecie grodzkim 958 osób, a w powiecie ziemskim 328 osób spośród tych, które skorzystały z porady doradcy zawodowego. Zwłaszcza w powiecie grodzkim udział podjętych szkoleń poprawił się – dokładnie o 6,5 pkt. procentowych w stosunku do wyniku z roku 2008. Ogółem w powiecie grodzkim zaktywizowanych w formie podjęcia pracy lub szkolenia w wyniku doradztwa zawodowego

zostało przeszło 32%, a powiecie ziemskim nieco ponad 30% osób, które skorzystały z usług doradcy. Są to wyniki zbliżone do wartości sprzed roku.

2.2. Kluby Pracy

Zajęcia w ramach Klubu Pracy odbywają się na zasadach szkoleń i warsztatów, podczas których bezrobotni nabywają wiadomości i umiejętności, które mają im pomóc w aktywnym poszukiwaniu zatrudnienia. Szkolenia przeznaczone są w pierwszej kolejności dla osób, które:

- nie posiadają doświadczenia w poszukiwaniu pracy;
- długotrwale bez skutku poszukiwały pracy w wyniku czego straciły motywację do dalszych starań;
- chcą powrócić na rynek pracy po długim okresie braku aktywności zawodowej.

Szkolenie w ramach Klubu Pracy trwa trzy tygodnie i składa się z dwóch etapów:

- 40 godzin zajęć prowadzonych metodą warsztatową, realizując 20 proponowanych sesji tematycznych, przez 10 kolejnych dni roboczych;
- praktyczne poszukiwanie pracy – odbywa się w trzecim tygodniu szkolenia, przez 5 kolejnych dni roboczych, co najmniej 15 godzin wspólnych spotkań, celem jest wymiana doświadczenia i omówienie przez uczestników szkolenia rezultatów zderzenia się z rzeczywistym rynkiem pracy.

Zajęcia aktywizacyjne są prowadzone w Klubie Pracy i dostosowane do potrzeb bezrobotnych lub poszukujących pracy i dotyczą szczegółowych zagadnień przydatnych tym osobom w uzupełnieniu ich wiedzy i umiejętności potrzebnych do aktywnego poszukiwania pracy i są realizowane w formie warsztatów.

W roku 2009 w Powiatowym Urzędzie Pracy działały 32 Kluby Pracy: w szkoleniach uczestniczyło 120 osób z powiatu grodzkiego i 49 osób z powiatu ziemskiego. W zajęciach aktywizacyjnych łącznie brało udział 241 osób z powiatu grodzkiego, a z powiatu ziemskiego – 98 osób. W porównaniu z rokiem poprzednim, Kluby Pracy poszerzyły swoje działania, gdyż w 2008 roku utworzono ich tylko 19, a z powiatu grodzkiego i ziemskiego brały udział w zajęciach 90 i 72 osoby (szkolenia) oraz 15 i 51 osób (warsztaty).

2.3. Szkolenia

Bezrobotni zamieszkujący na obszarze działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu bardzo chętnie i licznie podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe. W całym roku 2009 szkolenia rozpoczęło 1068³ osób z powiatu grodzkiego oraz 425 osób z powiatu ziemskiego, z czego ukończyło kursy odpowiednio 816 i 318 osób.

Przy planowaniu ilości jak i rozmiarów szkoleń, pracownicy Urzędu kierują się przede wszystkim zapotrzebowaniem lokalnego rynku pracy. I tak, w tabeli poniżej wskazano obszary zawodowe, w zakresie których odbyły się szkolenia wraz z liczbą osób, które te szkolenia ukończyły.

Tabela 34 Obszary zawodowe szkoleń i liczba osób, które je ukończyła

Obszary zawodowe	powiat grodzki		powiat ziemski	
	Ukończyło szkolenie	Podjęło pracę w trakcie lub po ukończeniu szkolenia	Ukończyło szkolenie	Podjęło pracę w trakcie lub po ukończeniu szkolenia
Rozwój osobowy i kariery zawodowej	163	57	94	15
Języki obce	19	6	1	0
Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	14	13	5	4
Informatyka i wykorzystanie komputerów	9	3	1	1
Architektura i budownictwo	17	1	4	0
Opieka społeczna (w tym: opieka nad osobami niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi, wolontariat)	10	3	2	1
Usługi hotelarskie, turystyka i rekreacja	6	1	4	1
Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	13	2	9	3
Usługi krawieckie, obuwnicze	16	2	12	1
Usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy	21	5	6	1
Pozostałe usługi	19	10	8	5
Inne obszary szkoleń	509	263	172	107
RAZEM	816	366	318	139

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za rok 2009

Najwięcej osób ukończyło szkolenia związane z rozwojem osobowym i kariery zawodowej, było to w sumie 257 osób. 28 osób z powiatu grodzkiego i ziemskiego ukończyło szkolenia z zakresu usług krawieckich i obuwniczych. Trzecią pod względem liczby absolwentów grupą szkoleń były usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy – szkolenia te ukończyło w sumie 27 osób.

³ Liczba ta obejmuje także osoby zarejestrowane jako poszukujące pracy.

Największy odsetek osób, które podjęły pracę w trakcie lub po ukończeniu szkolenia dotyczy szkoleń z zakresu *Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna*: w powiecie grodzkim pracę podjęło 13 z 14 osób, które szkolenie ukończyły (92,9% skuteczności), w powiecie ziemskim z 5 osób, które kurs ukończyły – 4 znalazły zatrudnienie (co stanowiło 80%).

3. ŚRODKI FINANSOWE POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W GRUDZIĄDZU

W 2009 roku Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej otrzymał obligatoryjnie środki Funduszu Pracy wg algorytmu oraz dodatkowo pozyskał drogą konkursów środki z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej, a także środki pochodzące z Europejskiego Funduszu Społecznego, w łącznej wysokości **38.934.600,00** zł.

Kwota środków będąca w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu w 2009 roku była największą, jaką łącznie otrzymał tutejszy Urząd spośród wszystkich urzędów pracy w całym województwie kujawsko-pomorskim. Jest to niewątpliwie ogromny sukces, osiągnięty już po raz kolejny. W poprzednich latach PUP w Grudziądzu zabiegając o dodatkowe środki, także zajmował pierwsze miejsce w pozyskiwaniu wspomagających funduszy w regionie kujawsko-pomorskim.

Zestawienie wszystkich środków pieniężnych uzyskanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu w 2009 roku w rozbiciu na poszczególne elementy składowe przedstawia tabela 35.

Tabela 35 Środki finansowe PUP w Grudziądzu w 2009 roku

Rodzaj środków finansowych		2009
1.	Algorytm	14 348 700,00
2.	Rezerwa Ministra Pracy i Polityki Społecznej	16 859 700,00
3.	Europejski Fundusz Społeczny Poddziałanie 6.1.3	7 726 200,00
RAZEM		38 934 600,00

Źródło: Opracowanie własne

Dla zobrazowania i porównania skali środków finansowych, jakimi dysponowały urzędy pracy w związku z promocją zatrudnienia w całym województwie kujawsko-pomorskim w ciągu 2009 roku, w tabeli 36. zaprezentowano stosowne dane.

Tabela 36 Podział wszystkich środków finansowych powiatowych urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego (w tys. zł).

Wyszczególnienie	Algorytm	Dodatkowe środki z rezerwy MPIPS	Środki EFS Poddziałanie 6.1.3	RAZEM
PUP Aleksandrów Kujawski	5 564,40	708,10	2 996,20	9 268,70
PUP Brodnica	4 832,60	1 665,20	2 602,20	9 100,00
PUP Bydgoszcz	11 855,50	4 813,10	6 383,80	23 052,40
PUP Chełmno	4 220,60	1 138,70	2 272,60	7 631,90
PUP Golub-Dobrzyń	3 204,10	2 212,60	1 725,30	7 142,00
PUP Grudziądz	14 348,70	16 859,70	7 726,20	38 934,60
PUP Inowrocław	17 628,80	3 753,40	9 492,40	30 874,60
PUP Lipno	8 698,00	3 123,30	4 683,50	16 504,80
PUP Mogilno	5 107,70	824,90	2 750,30	8 682,90
PUP Nakło n. Notecią	7 383,00	630,20	3 975,40	11 988,60
PUP Radziejów	4 397,90	2 050,60	2 368,10	8 816,60
PUP Rypin	3 595,90	956,50	1 936,20	6 488,60
PUP Sępólno Krajeńskie	4 259,00	609,60	2 293,30	7 161,90
PUP Świecie	7 265,80	646,70	3 912,40	11 824,90
PUP dla miasta Torunia	6 250,30	2 288,20	3 365,60	11 904,10
PUP dla powiatu toruńskiego	6 421,10	11 887,20	3 457,50	21 765,80
PUP Tuchola	3 275,30	1 839,10	1 763,60	6 878,00
PUP Wąbrzeźno	3 130,90	1 454,50	1 685,90	6 271,30
PUP Włocławek	17 918,30	3 003,40	9 648,30	30 570,00
PUP Żnin	6 809,00	1 805,70	3 666,40	12 281,10
OGÓŁEM	146 166,90	62 270,70	78 705,20	287 142,80

Źródło: Opracowanie własne

3.1. Środki Funduszu Pracy - Algorytm

Limit środków Funduszu Pracy dla Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu został ustalony zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2008 r. w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie oraz na mocy uchwały Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 grudnia 2008 r. określającej kryteria podziału tych kwot na finansowanie zadań realizowanych przez samorządy powiatowe⁴.

Kryteria przyznawania kwot do dyspozycji Powiatowych Urzędów Pracy brały pod uwagę w szczególności następujące czynniki charakteryzujące dany powiat:

- skalę napływów do bezrobocia i odpływów z bezrobocia;
- udział osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych;
- stopę bezrobocia;
- wskaźnik efektywności realizowanych usług lub instrumentów rynku pracy;
- kwoty środków Funduszu Pracy przeznaczone w powiecie na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Limit otrzymany przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu na powyższych zasadach wyniósł **14 348 700,00 zł**. Został on przeznaczony zgodnie z art. 108 *Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* na finansowanie poszczególnych form aktywizacji zawodowej i instrumentów rynku pracy. W ciągu roku limity poszczególnych form dostosowywano do bieżących potrzeb lokalnego rynku pracy. Każdorazowo przesunięcia środków między formami odbywały się na podstawie aprobującej opinii **Powiatowej Rady Zatrudnienia w Grudziądzu**.

Zadaniem Powiatowej Rady Zatrudnienia jest m.in. opiniowanie kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych danego powiatu na finansowanie programów dotyczących promocji zatrudnienia i finansowanie innych fakultatywnych zadań oraz opiniowanie opracowanych przez powiatowe urzędy pracy propozycji przeznaczenia środków Funduszu Pracy będących w dyspozycji samorządu powiatu.

W związku z powyższym, na podstawie pozytywnych stanowisk organu opiniodawczo-doradczego PUP, jakim jest PRZ, limity środków każdej formy aktywnej w ostatecznym rozliczeniu ukształtowały się zgodnie z tabelą 37.

⁴ Kryteria ustalania kwot Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiaty w 2009 roku (Załącznik do Uchwały Nr XXIX/585/08 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 grudnia 2008 r.)

Tabela 37 Podział limitu środków Funduszu Pracy w 2009 roku

Instrument	Kwota limitu	% limitu 2009
roboty publiczne	4 613 971,08 zł	32,16%
prace interwencyjne	178 769,13 zł	1,25%
prace społecznie użyteczne	269 302,52 zł	1,88%
staż	3 099 653,75 zł	21,60%
przygotowanie zawodowe ⁵	478 151,01 zł	3,33%
szkolenia	1 176 808,91 zł	8,20%
stypendia szkoleniowe	418 086,18 zł	2,91%
dotatki szkoleniowe	3 076,60 zł	0,02%
badania lekarskie	22 990,00 zł	0,16%
doposażenie lub wyposażenie	3 190 358,25 zł	22,24%
dotacje	756 530,49 zł	5,27%
zwrot kosztów z tytułu opieki nad dzieckiem	8 998,57 zł	0,06%
zwrot kosztów dojazdu	128 764,11 zł	0,90%
zwrot kosztów zakwaterowania	3 239,40 zł	0,02%
RAZEM	14 348 700,00 zł	100%

Źródło: Opracowanie własne

Największą część kwoty limitu środków Funduszu Pracy według algorytmu wydatkowano na roboty publiczne (32,16%). Także znaczący, chociaż nieco mniejszy udział stanowiło doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy (22,24%) oraz staże (21,60%). Wydatki na pozostałe formy przeciwdziałania bezrobociu miały w ogólnym limicie udział mniejszy niż 10%.

Poniżej, w tabeli 38 przedstawiono planowany podział limitu środków Funduszu Pracy na poszczególne gminy powiatu grudziądzkiego, dokonany wprost proporcjonalnie do liczby zarejestrowanych bezrobotnych z terenu każdej z gmin według stanu na dzień 30. września 2008 roku.

Tabela 38 Planowany podział limitu środków Funduszu Pracy według algorytmu na gminy powiatu grudziądzkiego

Wyszczególnienie	liczba bezrobotnych	Kwota limitu 2009	% limitu środków
Miasto Grudziądz	6 063	9 710 477,52 zł	67,67%
Gmina Grudziądz	682	1 092 288,58 zł	7,61%
Miasto i Gmina Łasin	725	1 161 157,22 zł	8,09%
Gmina Gruta	439	703 100,71 zł	4,90%
Miasto i Gmina Radzyń Chełmiński	370	592 590,58 zł	4,13%
Gmina Rogóźno	334	534 933,12 zł	3,73%
Gmina Świecie n/Osą	346	554 152,27 zł	3,86%
Ogółem powiat grudziądzki ziemski	2 896	4 638 222,48 zł	32,33%
Ogółem PUP Grudziądz	8 959	14 348 700,00 zł	100%

Źródło: Opracowanie własne

⁵ Zgodnie z przepisami, ostatnie umowy z pracodawcami w ramach tej formy zawarto w styczniu 2009 roku.

Ponieważ bezrobotni z Miasta Grudziądza stanowili niemalże 70% wszystkich zarejestrowanych w powiecie, dlatego stosowny udział w całkowitej kwocie limitu przeznaczono na walkę z bezrobociem na tym obszarze. Następnymi pod względem liczby bezrobotnych były: Miasto i Gmina Łasin oraz Gmina Grudziądz – przewidziano na nie odpowiednio 8,09% i 7,61% środków. Na pozostałe gminy: Gruta, Miasto i Gmina Radzyń Chełmiński, Rogóźno i Świecie n. Osą, przypadły zbliżone kwoty od 550 tys. do 700 tys. zł. Budżety te jednak stanowiły poniżej 5% kwoty limitu.

Powyższy podział przedstawia dokonane na początku roku proporcjonalne rozbięcie przyznanego limitu na poszczególne gminy. W ostatecznych jednak wydatkach wykorzystanie przydzielonych środków finansowych ukształtowało się odmiennie. Większość z podległych terenowi działania PUP gmin, wykorzystała znacznie większe kwoty, niż wskazywał stosunkowy podział wynikający z ilości bezrobotnych w danej gminie.

Wpływ na taki stan rzeczy miała m. in. aktywizacja osób bezrobotnych w taki sposób, iż przy rekrutacji nie był istotny czynnik możliwości finansowania według limitu konkretnej gminy. Po wyczerpaniu limitów przez większość gmin, w trakcie organizacji danej formy, uczestnictwo w niej osoby bezrobotnej rozpatrywano z pominięciem miejsca jej zamieszkania. Jeśli pracodawca wskazał do zatrudnienia osobę zamieszkujejącą teren gminy, która wyczerpała już środki finansowe, taka osoba bez względu na ten fakt, była aktywizowana. Najczęściej odzwierciedlenie tejże sytuacji występowało w doposażeniu lub wyposażeniu stanowiska pracy przez pracodawców, przy organizacji robót publicznych, staży, czy prac interwencyjnych. Także osoba bezrobotna pragnąca podjąć własną działalność gospodarczą zamieszkujejąca teren gminy, która wyczerpała już swoje środki, nie była ograniczana względem realizacji samozatrudnienia. Identyczna sytuacja dotyczyła także osób kierowanych na szkolenia.

Realizowanie zadań bez rozpatrywania kwestii terytorialnej pozwoliło na bieżące dostosowanie się do potrzeb pracodawców i lokalnego rynku pracy.

Faktycznie wykorzystanie środków przez poszczególne gminy przedstawia tabela 39.

Tabela 39 Rzeczywiste wykorzystanie środków algorytmu przez gminy

Wyszczególnienie	Kwota limitu 2009	Kwota faktycznie wykorzystana w 2009 roku
Miasto Grudziądz	9 710 477,52 zł	7 757 320,12 zł
Gmina Grudziądz	1 092 288,58 zł	1 245 877,95 zł
Miasto i Gmina Łasin	1 161 157,22 zł	1 619 981,65 zł
Gmina Gruta	703 100,71 zł	727 698,03 zł
Miasto i Gmina Radzyń Chełmiński	592 590,58 zł	1 094 179,04 zł
Gmina Rogóźno	534 933,12 zł	377 421,16 zł
Gmina Świecie n/Osą	554 152,27 zł	1 526 222,05 zł
Ogółem powiat grudziądzki ziemski	4 638 222,48 zł	6 591 379,88 zł
RAZEM	14 348 700,00 zł	14 348 700,00 zł

Źródło: Opracowanie własne

Wykorzystanie przez gminy większej ilości środków o prawie 2 mln niż wstępnie planowano, spowodowało automatycznie zmniejszenie ilości środków dla Miasta Grudziądza. Jednakże taka sytuacja nie wywołała żadnych zakłóceń w realizacji zadań związanych z niwelowaniem bezrobocia wśród osób zamieszkałych na terenie miasta. Z racji znacznego udziału w dodatkowych programach realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu, zarówno instytucji i pracodawców działających na terenie Grudziądza, uczestnictwo bezrobotnych zamieszkałych w Grudziądzu była zdecydowanie większa niż bezrobotnych mieszkańców pozostałych gmin.

Najbardziej aktywną gminą wykorzystującą środki pochodzące z algorytmu była Gmina Świecie n/Osą, najmniej zaś angażującą się, która nie wykorzystwała praktycznie przyznanego jej limitu była Gmina Rogóźno.

Na rzeczywiście wydatkowane kwoty ze środków Funduszu Pracy w 2009 roku składały się zobowiązania powstałe w roku 2008, które faktycznie zostały sfinansowane ze środków otrzymanych w 2009 roku oraz środki zaangażowane w ramach poszczególnych instrumentów i usług rynku pracy w 2009 roku. Część kwoty otrzymanej wg algorytmu tj. 14.348.700,00 zł z racji zobowiązań przechodzących z 2008 roku, pomniejszyła środki, którymi Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu mógł dysponować w roku 2009. Wielkość tych zobowiązań wyniosła **1.108.504,32 zł** i stanowiła sumaryczną kwotę poszczególnych form aktywizacji, które zostały przedstawione w tabeli 40.

Tabela 40 Podział zobowiązań z 2008 roku ze względu na formy aktywizacji

Forma aktywizacji	Zobowiązania z 2008 roku	Udział zobowiązań w kwocie ogólnego limitu 2009	Udział we wszystkich zobowiązaniach
roboty publiczne	259 502,33 zł	1,81%	23,41%
prace interwencyjne	45 858,25 zł	0,32%	4,14%
staż	432 413,26 zł	3,01%	39,01%
przygotowanie zawodowe (do 31.01.2009)	283 314,18 zł	1,97%	25,56%
doposażenie lub wyposażenie	87 416,30 zł	0,61%	7,89%
Ogółem	1 108 504,32 zł	7,73%	100%

Źródło: Opracowanie własne

Jak wynika z danych zaprezentowanych w tabeli 40, największą kwotę stanowiły zobowiązania finansowe związane z organizacją staży dla bezrobotnych - prawie 40% wszystkich zobowiązań wg algorytmu z 2008 roku. Łączna kwota zaangażowanych środków jeszcze w roku 2008, stanowiła 7,73% limitu przyznanego na 2009 rok. W związku z powyższym kwota, jaką tutejszy Urząd posiadał do wykorzystania w 2009 roku stanowiła **13. 240.195,68 zł**.

Oto, jak przedstawiały się zobowiązania z 2008 roku we wszystkich gminach objętych działaniem Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu, z uwzględnieniem poszczególnych form aktywizacji:

Tabela 41 Zobowiązania z 2008 roku według poszczególnych form aktywizacji

Wyszczególnienie	roboty publiczne	prace interwencyjne	staż	przygotowanie zawodowe	doposażenia
Miasto Grudziądz	123 387,36 zł	33 678,70 zł	286 386,66 zł	194 831,56 zł	87 416,30 zł
Gmina Grudziądz	41 348,11 zł	5 158,54 zł	26 443,60 zł	15 794,36 zł	-
Miasto i Gmina Łasin	24 189,40 zł	2 346,34 zł	28 104,90 zł	37 158,34 zł	-
Gmina Gruta	13 096,67 zł	-	43 214,92 zł	15 208,52 zł	-
Miasto i Gmina Radzyń Chełmiński	-	2 885,15 zł	19 278,95 zł	1 856,29 zł	-
Gmina Rogóźno	12 965,86 zł	1 789,52 zł	7 294,77 zł	6 643,43 zł	-
Gmina Świecie n. Osą	44 514,93 zł	-	21 689,46 zł	11 821,68 zł	-
RAZEM	259 502,33 zł	45 858,25 zł	432 413,26 zł	283 314,18 zł	87 416,30 zł

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 42 Zobowiązania z 2008 roku w poszczególnych gminach

Wyszczególnienie	Kwoty zobowiązań 2008 w gminach
Miasto Grudziądz	725 700,58 zł
Gmina Grudziądz	88 744,61 zł
Miasto i Gmina Łasin	91 798,98 zł
Gmina Gruta	71 520,11 zł
Miasto i Gmina Radzyń Chełmiński	24 020,39 zł
Gmina Rogóźno	28 693,58 zł
Gmina Świecie n. Osą	78 026,07 zł
ŁĄCZNIE	1 108 504,32 zł

Źródło: Opracowanie własne

Podsumowując, kwotę limitu środków Funduszu Pracy przyznaną według algorytmu 2009 pomniejszono o sumę zobowiązań z 2008 roku przechodzących na rok następny, tym samym otrzymując środki do wykorzystania w 2009 roku.

Zestawienie 1 Limit środków Funduszu Pracy wg algorytmu PUP w Grudziądzu na 2009 rok z uwzględnieniem środków zaangażowanych w 2008 roku

<i>Kwota przyznana wg algorytmu w 2009 roku</i>	14 348 700,00 zł
<i>Zobowiązania 2008 roku</i>	1 108 504,32 zł
<i>Środki pozostałe do zaangażowania w 2009 roku</i>	13 240 195,68 zł

Źródło: Opracowanie własne

Kolejna tabela przedstawia szczegółowe wydatkowanie środków algorytmu w 2009 roku według instrumentów i usług rynku pracy oraz z podziałem na gminy powiatu grudziądzkiego.

Tabela 43 Wydatki Funduszu Pracy zaangażowane w 2009 roku wg algorytmu z podziałem na poszczególne gminy

Instrument / Gmina	Miasto Grudziądz	Gmina Grudziądz	Miasto i gmina Łasin	Gmina Gruta	Miasto i gmina Radzyń Chełmiński	Gmina Rogóźno	Gmina Świecie n. Osą	Ogółem
roboty publiczne	967 914,45 zł	374 850,21 zł	679 889,71 zł	237 556,75 zł	816 398,42 zł	208 526,24 zł	1 069 332,97 zł	4 354 468,75 zł
prace interwencyjne	36 981,47 zł	28 349,68 zł	13 012,02 zł	5 196,97 zł	43 695,73 zł	5 675,01 zł	-	132 910,88 zł
prace społecznie użyteczne	148 497,12 zł	48 694,40 zł	30 576,00 zł	14 235,00 zł	-	-	27 300,00 zł	269 302,52 zł
staż	1 435 086,32 zł	250 868,54 zł	363 015,91 zł	175 440,27 zł	121 903,78 zł	72 406,70 zł	248 518,97 zł	2 667 240,49 zł
przygotowanie zawodowe	145 857,71 zł	-	23 610,36 zł	13 123,97 zł	12 244,79 zł	-	-	194 836,83 zł
szkolenia	870 994,50 zł	96 840,90 zł	72 180,59 zł	47 418,60 zł	34 727,66 zł	25 637,33 zł	29 009,33 zł	1 176 808,91 zł
stypendia szkoleniowe	347 602,82 zł	24 357,04 zł	12 887,51 zł	11 544,85 zł	8 846,16 zł	5 421,99 zł	7 425,81 zł	418 086,18 zł
dodatki szkoleniowe	1 894,40 zł	70,00 zł	567,20 zł	405,00 zł	-	140,00 zł	-	3 076,60 zł
badania lekarskie	22 990,00 zł	-	-	-	-	-	-	22 990,00 zł
doposażenie lub wyposażenie	2 415 621,13 zł	199 503,10 zł	302 817,72 zł	111 000,00 zł	-	18 500,00 zł	55 500,00 zł	3 102 941,95 zł
dotacje	592 994,33 zł	108 756,16 zł	17 800,00 zł	18 500,00 zł	18 480,00 zł	-	-	756 530,49 zł
zwrot kosztów z tytułu opieki nad dzieckiem	7 457,20 zł	-	-	55,47 zł	590,90 zł	-	895,00 zł	8 998,57 zł
zwrot kosztów dojazdu	34 488,69 zł	24 843,31 zł	11 825,65 zł	21 701,04 zł	13 271,21 zł	12 420,31 zł	10 213,90 zł	128 764,11 zł
zwrot kosztów zakwaterowania	3 239,40 zł	-	-	-	-	-	-	3 239,40 zł
RAZEM	7 031 619,54 zł	1 157 133,34 zł	1 528 182,67 zł	656 177,92 zł	1 070 158,65 zł	348 727,58 zł	1 448 195,98 zł	13 240 195,68 zł

Źródło: Opracowanie własne

Tabele 44-50 przedstawiają wielkości kwot zaangażowanych i wydatkowanych w 2009 roku z podziałem na poszczególne formy w kolejnych gminach powiatu grudziądzkiego oraz liczbę osób, które zostały objęte określoną formą aktywizacji, bądź których dotyczyły konkretne instrumenty.

Tabela 44 Wydatkowanie środków Funduszu Pracy według algorytmu w 2009 roku w Mieście Grudziądz

Wyszczególnienie	Liczba osób	Kwota środków
roboty publiczne	169	967 914,45 zł
prace interwencyjne	27	36 981,47 zł
prace społecznie użyteczne	160	148 497,12 zł
staż	364	1 435 086,32 zł
przygotowanie zawodowe	20	145 857,71 zł
szkolenia	739	870 994,50 zł
stypendia i dodatki szkoleniowe	739	349 497,22 zł
badania lekarskie	225	22 990,00 zł
doposażenie lub wyposażenie	134	2 415 621,13 zł
dotacje	32	592 994,33 zł
zwrot kosztów z tytułu opieki nad dzieckiem	9	7 457,20 zł
zwrot kosztów dojazdu	262	34 488,69 zł
zwrot kosztów zakwaterowania	1	3 239,40 zł
SUMA	2881	7 031 619,54 zł

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 45 Wydatkowanie środków Funduszu Pracy według algorytmu w 2009 roku w Gminie Grudziądz

Wyszczególnienie	Liczba osób	Kwota środków
roboty publiczne	50	396 619,54 zł
prace interwencyjne	14	28 349,68 zł
prace społecznie użyteczne	84	48 694,40 zł
staż	47	250 868,54 zł
przygotowanie zawodowe	0	-
szkolenia	120	96 840,90 zł
stypendia i dodatki szkoleniowe	120	24 427,04 zł
doposażenie lub wyposażenie	12	199 503,10 zł
dotacje	6	108 756,16 zł
zwrot kosztów z tytułu opieki nad dzieckiem	0	-
zwrot kosztów dojazdu	104	24 843,31 zł
zwrot kosztów zakwaterowania	0	-
SUMA	557	1 178 902,67 zł

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 46 Wydatkowanie środków Funduszu Pracy według algorytmu w 2009 roku w Mieście i Gminie Łasin

Wyszczególnienie	Liczba osób	Kwota środków
roboty publiczne	94	679 889,71 zł
prace interwencyjne	5	13 012,02 zł
prace społecznie użyteczne	62	30 576,00 zł
staż	61	363 015,91 zł
przygotowanie zawodowe	5	23 610,36 zł
szkolenia	64	72 180,59 zł
stypendia i dodatki szkoleniowe	64	13 454,71 zł
doposażenie lub wyposażenie	18	302 817,72 zł
dotacje	1	17 800,00 zł
zwrot kosztów z tytułu opieki nad dzieckiem	0	-
zwrot kosztów dojazdu	53	11 825,65 zł
zwrot kosztów zakwaterowania	0	-
SUMA	363	1 528 182,67 zł

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 47 Wydatkowanie środków Funduszu Pracy według algorytmu w Gminie Gruta

Wyszczególnienie	Liczba osób	Kwota środków
roboty publiczne	42	281 537,73 zł
prace interwencyjne	4	5 196,97 zł
prace społecznie użyteczne	33	14 235,00 zł
staż	24	175 440,27 zł
przygotowanie zawodowe	3	13 123,97 zł
szkolenia	48	47 418,60 zł
stypendia i dodatki szkoleniowe	48	11 949,85 zł
doposażenie lub wyposażenie	6	111 000,00 zł
dotacje	1	18 500,00 zł
zwrot kosztów z tytułu opieki nad dzieckiem	1	55,47 zł
zwrot kosztów dojazdu	66	21 701,04 zł
zwrot kosztów zakwaterowania	0	-
SUMA	276	700 158,90 zł

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 48 Wydatkowanie środków Funduszu Pracy według algorytmu w 2009 roku w Mieście i Gminie Radzyń Chełmiński

Wyszczególnienie	Liczba osób	Kwota środków
roboty publiczne	113	816 398,42 zł
prace interwencyjne	19	43 695,73 zł
prace społecznie użyteczne	0	-
staż	25	121 903,78 zł
przygotowanie zawodowe	3	12 244,79 zł
szkolenia	29	34 727,66 zł
stypendia i dodatki szkoleniowe	29	8 846,16 zł
doposażenie lub wyposażenie	0	-
dotacje	1	18 480,00 zł
zwrot kosztów z tytułu opieki nad dzieckiem	1	590,90 zł
zwrot kosztów dojazdu	39	13 271,21 zł
zwrot kosztów zakwaterowania	0	-
SUMA	259	1 070 158,65 zł

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 49 Wydatkowanie środków Funduszu Pracy według algorytmu w 2009 roku w Gminie Rogóżno

Wyszczególnienie	Liczba osób	Kwota środków
roboty publiczne	41	208 526,24 zł
prace interwencyjne	2	5 675,01 zł
prace społecznie użyteczne	0	-
staż	12	72 406,70 zł
przygotowanie zawodowe	0	-
szkolenia	23	25 637,33 zł
stypendia i dodatki szkoleniowe	23	5 561,99 zł
doposażenie lub wyposażenie	1	18 500,00 zł
dotacje	0	-
zwrot kosztów z tytułu opieki nad dzieckiem	0	-
zwrot kosztów dojazdu	34	12 420,31 zł
zwrot kosztów zakwaterowania	0	-
SUMA	136	348 727,58 zł

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 50 Wydatkowanie środków Funduszu Pracy według algorytmu w 2009 roku w Gminie Świecie n. Osą

Wyszczególnienie	Liczba osób	Kwota środków
roboty publiczne	143	1 069 332,97 zł
prace interwencyjne	0	-
prace społecznie użyteczne	97	27 300,00 zł
staż	24	248 518,97 zł
przygotowanie zawodowe	0	-
szkolenia	26	29 009,33 zł
stypendia i dodatki szkoleniowe	26	7 425,81 zł
doposażenie lub wyposażenie	3	55 500,00 zł
dotacje	0	-
zwrot kosztów z tytułu opieki nad dzieckiem	1	895,00 zł
zwrot kosztów dojazdu	36	10 213,90 zł
zwrot kosztów zakwaterowania	0	-
SUMA	356	1 448 195,98 zł

Źródło: Opracowanie własne

3.2. Dodatkowe środki Funduszu Pracy z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej

Oprócz środków z Funduszu Pracy przyznawanych według algorytmu, urzędy pracy mogą otrzymywać dodatkowe kwoty z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu w ciągu całego roku 2009 nieustannie zabiegał o pozyskanie takich funduszy. W wyniku opracowanych programów dysponent Funduszu Pracy przekazał na realizację proponowanych przedsięwzięć łącznie kwotę **16 859 700,00 zł**. Pozyskane środki zostały przeznaczone na finansowanie trzech najbardziej strategicznych działań, tj. refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanych bezrobotnych, przyznawanie bezrobotnym jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz organizację robót publicznych. Kształtowanie się ogólnych kwot wydatków na poszczególne działania prezentuje poniższa tabela.

Tabela 51 Podział dodatkowych środków Funduszu Pracy na aktywne formy

Wyszczególnienie	Kwoty wydatkowanych środków
Doposażenie lub wyposażenie	9 723 283,10 zł
Dotacje	5 138 802,33 zł
Roboty publiczne	1 997 614,57 zł
OGÓŁEM	16 859 700,00 zł

Źródło: Opracowanie własne

W związku ze ogromnym zainteresowaniem pracodawców chcących zatrudniać pracowników w ramach doposażenia lub wyposażenia stanowisk pracy oraz dużą koncentracją osób bezrobotnych na planowaniu własnej działalności gospodarczej przy wsparciu finansowym urzędu pracy, priorytetem stały się programy wspierające głównie rozwój małej i średniej przedsiębiorczości.

W ramach dodatkowo pozyskanych środków z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu zrealizował 8 programów lokalnych. Dały one zatrudnienie, bądź też wspomogły samozatrudnienie, łącznie **1.275** osobom, zarówno z terenu miasta Grudziądza, jak i z powiatu grudziądzkiego. Jednocześnie też realizacja tych przedsięwzięć przyczyniła się do wzmocnienia lokalnych pracodawców.

Tabela 52 Programy zrealizowane w ramach rezerwy środków FP w 2009 roku

Nazwa programu / dodatkowe środki	Realizowany instrument	Kwota wydatkowana z rezerwy
„Nie bądź marzycielem zostań właścicielem”	doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy, środki na podjęcie działalności gospodarczej	2 204 200,00 zł
„Jola ma rację weź dotację”	roboty publiczne, doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy, środki na podjęcie działalności gospodarczej	1 830 000,00 zł
„Kasia doposaża super sprzętem cię obdarza”	doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy	5 850 000,00 zł
„Starania Grudziądza o pozyskanie pieniędzy”	doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy	600 000,00 zł
„Dodatkowe wyposażenie i dotacje dla krawców, sprzedawców oraz wszystkich pracodawców”	doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy, środki na podjęcie działalności gospodarczej	700 000,00 zł
„Chcesz żyć wygodnie, doposaż się modnie”	doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy, środki na podjęcie działalności gospodarczej	450 000,00 zł
Dodatkowe środki Funduszu Pracy	roboty publiczne, środki na podjęcie działalności gospodarczej	3 386 500,00 zł
Dodatkowe środki Funduszu Pracy	doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy	1 839 000,00 zł
OGÓŁEM		16 859 700,00 zł

Źródło: Opracowanie własne

"Nie bądź marzycielem, zostań właścicielem"

Program pn. „*Nie bądź marzycielem, zostań właścicielem*” był przede wszystkim wsparciem dla osób planujących założyć własną działalność gospodarczą oraz odpowiedzią na bardzo duże zainteresowanie osób bezrobotnych tą formą. Z dodatkowych środków przeznaczonych na ten cel skorzystały 104 osoby, którym wypłacono łącznie kwotę **1 933 387,90 zł**. Pozostałą część środków przeznaczono na refundację kosztów doposażenia lub wyposażenia miejsca pracy 15 osobom. Ogółem z programu skorzystało **119** bezrobotnych, w tym, 77 osób z Grudziądza i 27 osób z terenu powiatu ziemskiego otrzymało jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, a 11 bezrobotnych z miasta Grudziądza zostało objętych doposażeniem lub wyposażeniem

stanowiska pracy, zapewniającym zatrudnienie na okres co najmniej 24 miesięcy, 4 zaś osoby z obszaru powiatu grudziądzkiego.

Tabela 53 Wydatkowanie dodatkowych środków Funduszu Pracy wraz z liczbą zaktywizowanych osób w ramach programu „Nie bądź marzycielem, zostań właścicielem”

Wyszczególnienie	Doposażenie lub wyposażenie		Dotacje	
	Wysokość środków	Liczba zaktywizowanych osób	Wysokość środków	Liczba zaktywizowanych osób
Miasto Grudziądz	196 812,10 zł	11	1 411 847,90 zł	77
Gmina Grudziądz	-	-	242 120,00 zł	13
Miasto i Gmina Łasin	-	-	111 160,00 zł	5
Gmina Gruta	-	-	56 080,00 zł	3
Miasto i Gmina Radzyń Chełmiński	-	-	56 080,00 zł	3
Gmina Rogóźno	74 000,00 zł	4	56 100,00 zł	3
RAZEM	270 812,10 zł	15	1 933 387,90 zł	104

Źródło: Opracowanie własne

"Jola ma rację, weź dotację"

Kolejny zrealizowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu program był odpowiedzią m.in. na rosnące potrzeby instytucji w zakresie korzystania z aktywnej formy walki z bezrobociem, jaką są roboty publiczne. Działanie programu skierowane było do osób bezrobotnych, m.in. zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników, związanych z trudnościami gospodarczymi lub niewypłacalnością pracodawcy w warunkach kryzysu finansowego. Pozyskane środki pozwoliły na objęcie wsparciem 120 osób.

Dodatkowo beneficjentami programu zostało 30 osób, które znalazły zatrudnienie w ramach doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy oraz 30 osób bezrobotnych, które otrzymały środki pieniężne na założenie własnej działalności gospodarczej. Na całą kwotę otrzymaną w ramach tego programu złożyły się wydatki w następujących wielkościach: **730 920,51 zł** - roboty publiczne, **542 299,49 zł** - doposażenie lub wyposażenie oraz **556 780,00 zł** - dotacje tj. jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. Ogółem z programu skorzystało **180** bezrobotnych

Tabela 54 Wydatkowanie dodatkowych środków Funduszu Pracy w ramach programu "Jola ma rację, weź dotację"

Wyszczególnienie	Roboty publiczne		Doposażenie lub wyposażenie		Dotacje	
	Wysokość środków	Liczba osób	Wysokość środków	Liczba osób	Wysokość środków	Liczba osób
Miasto Grudziądz	708 882,81 zł	117	450 881,83 zł	25	408 780,00 zł	22
Gmina Grudziądz	14 691,80 zł	2	72 917,66 zł	4	55 500,00 zł	3
Miasto i Gmina Łasin	-	-	-	-	55 500,00 zł	3
Gmina Gruta	7 345,90 zł	1	18 500,00 zł	1	18 500,00 zł	1
Gmina Rogóźno	-	-	-	-	18 500,00 zł	1
RAZEM	730 920,51 zł	120	542 299,49 zł	30	556 780,00 zł	30

Źródło: Opracowanie własne

"Kasia doposaża super sprzętem Cię obdarza"

To największy pod względem ilości zaangażowanych środków pochodzących z rezerwy Funduszu Pracy projekt zrealizowany w 2009 roku. Program miał na celu zachęcić pracodawców do zatrudniania osób bezrobotnych, które znalazły się w trudnej sytuacji z powodu utraty pracy. Całą przyznaną przez Ministra kwotę, czyli **5 850 000,00 zł** przeznaczono na refundację kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy. Projekt spotkał się z dużym zainteresowaniem przedsiębiorców i w rezultacie beneficjentami tego działania zostało w sumie aż 315 osób z powiatu grudziądzkiego, w tym głównie z powiatu grodzkiego (250 osób).

Tabela 55 Wydatkowanie środków z rezerwy Funduszu Pracy w ramach programu "Kasia doposaża super sprzętem Cię obdarza"

Wyszczególnienie	Doposażenie lub wyposażenie	
	Wysokość środków	Liczba zaktywizowanych osób
Miasto Grudziądz	4 647 212,84 zł	250
Gmina Grudziądz	302 801,45 zł	16
Miasto i Gmina Łasin	230 543,01 zł	13
Gmina Gruta	425 633,01 zł	23
Miasto i Gmina Radzyń Chełmiński	19 100,00 zł	1
Gmina Rogóźno	148 309,69 zł	8
Gmina Świecie n. Osą	76 400,00 zł	4
RAZEM	5 850 000,00 zł	315

Źródło: Opracowanie własne

"Starania Grudziądza o pozyskanie pieniędzy"

Na realizację projektu pn. „Starania Grudziądza o pozyskanie pieniędzy” Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu otrzymał kwotę **600 000,00 zł**. Program ten był odpowiedzią na ogromne zainteresowanie lokalnych pracodawców refundacją kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego. Kwota pozyskana w ramach tego programu w całości była wydatkowana na formę zwalczania bezrobocia, jaką jest doposażenie lub wyposażenie miejsca pracy. Beneficjentami tej pomocy zostały ostatecznie 33 osoby.

Tabela 56 Wydatkowanie środków pozyskanych z rezerwy MPiPS w ramach programu "Starania Grudziądza o pozyskanie pieniędzy"

Wyszczególnienie	Doposażenie lub wyposażenie	
	Wysokość środków	Liczba zaktywizowanych osób
Miasto Grudziądz	508 101,00 zł	28
Gmina Grudziądz	18 400,00 zł	1
Miasto i Gmina Łasin	36 699,00 zł	2
Gmina Gruta	36 800,00 zł	2
RAZEM	600 000,00 zł	33

Źródło: Opracowanie własne

"Dodatkowe wyposażenie i dotacje dla krawców, sprzedawców oraz wszystkich pracodawców"

To kolejny już program związany z rozwojem małej i średniej przedsiębiorczości. Skierowany był on do pracodawców chcących doposażyć lub wyposażać stanowiska pracy oraz do osób bezrobotnych, chcących otworzyć własną działalność gospodarczą. Beneficjentami projektu były osoby bezrobotne zamieszkałe na terenie powiatu grudziądzkiego, bądź miasta Grudziądza. Realizacja programu pozwoliła na podjęcie zatrudnienia przez 19 osób oraz otworzenie własnego biznesu również przez 19 osób. Środki pozyskane w ramach tego przedsięwzięcia stanowiły **700 00,00 zł**.

Tabela 57 Wydatkowanie środków pozyskanych z rezerwy MPiPS w ramach programu "Dodatkowe wyposażenie i dotacje dla krawców, sprzedawców oraz innych pracodawców"

Wyszczególnienie	Doposażenie lub wyposażenie		Dotacje	
	Wysokość środków	Liczba zaktywizowanych osób	Wysokość środków	Liczba zaktywizowanych osób
Miasto Grudziądz	312 194,00 zł	17	221 646,00 zł	12
Gmina Grudziądz			55 440,00 zł	3
Miasto i Gmina Łasin			36 960,00 zł	2
Miasto i Gmina Radzyń Chełmiński	18 400,00 zł	1		
Gmina Rogóźno	18 400,00 zł	1	18 480,00 zł	1
Gmina Świecie n. Osą			18 480,00 zł	1
RAZEM	348 994,00 zł	19	351 006,00 zł	19

Źródło: Opracowanie własne

"Chcesz żyć wygodnie, doposaż się modnie"

W związku z niesłabnącym zainteresowaniem subsydiowanym zatrudnieniem powstał również kolejny program, który był skierowany do pracodawców chcących doposażyć lub wyposażać stanowiska pracy oraz do bezrobotnych chcących otworzyć własną działalność gospodarczą. Beneficjentami projektu były osoby bezrobotne zamieszkałe na terenie powiatu grudziądzkiego bądź miasta Grudziądza. Ogółem z programu skorzystało **25** bezrobotnych, w tym 9 osób z Grudziądza i 1 osoba z terenu powiatu ziemskiego otrzymały jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, a 15 bezrobotnych zostało objętych doposażeniem lub wyposażeniem stanowiska pracy - 8 z nich pochodziło z terenu powiatu grudziądzkiego, zaś 7 z powiatu ziemskiego. Na realizację tego programu przeznaczono i wydatkowano **450.000,00 zł**.

Tabela 58 Wydatkowanie środków pozyskanych z rezerwy MPiPS w ramach programu "Chcesz żyć wygodnie, doposaż się modnie"

Wyszczególnienie	Doposażenie lub wyposażenie		Dotacje	
	Wysokość środków	Liczba zaktywizowanych osób	Wysokość środków	Liczba zaktywizowanych osób
Miasto Grudziądz	144 137,40 zł	8	159 342,49 zł	9
Gmina Grudziądz	73 600,00 zł	4		
Miasto i Gmina Łasin			18 480,00 zł	1
Gmina Gruta	36 040,11 zł	2		
Miasto i Gmina Radzyń Chełmiński	18 400,00 zł	1		
RAZEM	272 177,51 zł	15	177 822,49 zł	10

Źródło: Opracowanie własne

Rezerwa Ministra Pracy i Polityki Społecznej

W ramach środków z rezerwy Ministra pozyskano też w ciągu 2009 roku dwie dodatkowe pule środków. Pierwsza z nich stanowiła kwotę **3 386 500,00 zł**, druga zaś **1 839 000,00 zł**.

Fakultatywnie pozyskane środki z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej także pozwoliły wyjść naprzeciw oczekiwaniom bezrobotnych, chcących uzyskać fundusze na założenie własnej działalności gospodarczej, a także dawały możliwość wspomżenia jednostek samorządu terytorialnego i instytucji oświatowych w zakresie zatrudnienia osób w ramach robót publicznych. W związku z tym na wniosek Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej przekazało kwotę **3 386 500,00 zł**. Z tego budżetu, w ostatecznym rozliczeniu, na roboty publiczne przeznaczone zostało **1 266 694,06 zł**. Wielkość tych środków pozwoliła na zorganizowanie zatrudnienia 348 osobom (147 z powiatu grodzkiego i 201 z powiatu ziemskiego). Oprócz tego 87 osób z Grudziądza i 29 osób z terenu powiatu ziemskiego otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. Dotacje otrzymało łącznie aż 116 osób, a kwota zaangażowana na realizację tego celu wyniosła **2 119 805,94 zł**. Razem z programu skorzystały **464** osoby.

Tabela 59 Wydatkowanie środków pozyskanych z rezerwy MPiPS - I

Wyszczególnienie	Roboty publiczne		Dotacje	
	Wysokość środków	Liczba zaktywizowanych osób	Wysokość środków	Liczba zaktywizowanych osób
Miasto Grudziądz	476 081,85 zł	147	1 586 765,94 zł	87
Gmina Grudziądz	152 696,11 zł	37	147 840,00 zł	8
Miasto i Gmina Łasin	91 167,37 zł	25	147 760,00 zł	8
Gmina Gruta	85 122,94 zł	22	53 280,00 zł	3
Miasto i Gmina Radzyń Chełmiński	145 523,30 zł	37	36 960,00 zł	2
Gmina Rogóźno	98 084,61 zł	26	110 320,00 zł	6
Gmina Świecie n. Osą	218 017,88 zł	54	36 880,00 zł	2
RAZEM	1 266 694,06 zł	348	2 119 805,94 zł	116

Źródło: Opracowanie własne

Wzmoczone zainteresowanie lokalnych pracodawców oferowanymi dla nich formami wsparcia oraz ryzyko niewystarczającej ilości środków, które pozwoliłyby na pokrycie ich oczekiwań, skłoniły grudziądzki Urząd Pracy do podjęcia dalszych starań w celu uzyskania kolejnych funduszy. Następną pulą pozyskanych środków w wysokości **1 839 000,00 zł** w całości została przeznaczona na refundację kosztów doposażenia lub wyposażenia miejsca pracy. Pozwoliło to na zorganizowanie na okres

przynajmniej 2 lat, 101 miejsc pracy dla osób bezrobotnych zamieszkujących teren powiatu grudziądzkiego. 75 z nich pochodziło z terenu powiatu grodzkiego, 26 zaś z ziemskiego.

Tabela 60 Wydatkowanie środków pozyskanych z rezerwy MPiPS - II

Wyszczególnienie	Doposażenie lub wyposażenie	
	Wysokość środków	Liczba zaktywizowanych osób
Miasto Grudziądz	1 368 854,01 zł	75
Gmina Grudziądz	146 800,00 zł	8
Miasto i Gmina Łasin	92 000,00 zł	5
Gmina Gruta	55 200,00 zł	3
Miasto i Gmina Radzyń Chełmiński	18 400,00 zł	1
Gmina Rogóźno	124 845,99 zł	7
Gmina Świecie n. Osą	32 900,00 zł	2
RAZEM	1 839 000,00 zł	101

Źródło: Opracowanie własne

3.3. Środki finansowe w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu tradycyjnie, jak co roku, zabiegał o dodatkowe środki na aktywizację osób bezrobotnych, w ramach projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego. W ciągu 2009 roku kontynuowano dwa projekty, zaś kolejne trzy zostały rozpoczęte.

Zgodnie z umową z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Toruniu, Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu otrzymał w 2009 roku na kontynuację projektu systemowego **"Ja Wam pokażę – Idę do pracy"** kwotę **7 726 200,00** zł. Większość tej kwoty stanowiły środki Europejskiego Funduszu Społecznego, zaś 15% wszystkich zaplanowanych w budżecie projektu finansów pochodziła z budżetu państwa. PUP w Grudziądzu otrzymał na realizację powyższego przedsięwzięcia 100 % zaplanowanych wcześniej środków.

Tabela 61 Limit środków otrzymanych w 2009 roku w ramach projektu "Jak Wam pokażę - Idę do pracy"

Wyszczególnienie	Wkład UE	Budżet Państwa	RAZEM
2009	6 566 662,93 zł	1 159 537,07 zł	7 726 200,00 zł

Źródło: Opracowanie własne

Powyższy projekt realizowany jest od 1 stycznia 2008 r. do 31 grudnia 2013 r. w ramach Poddziałania 6.1.3 „Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

W roku 2009 wdrożenie projektu przyczyniło się do integracji oraz reintegracji zawodowej 1260 osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu poprzez zmniejszenie udziału grup znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (kobiet, osób w wieku 18-24 lata, długotrwale bezrobotnych, osób z terenów wiejskich, osób niepełnosprawnych, osób w wieku 50-64 lata).

Projekt przewiduje działania wpisujące się w uwzględnione w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, typy projektów dla Poddziałania 6.1.3 POKL.

W ramach projektu w roku 2009 zrealizowano następujące zadania:

- poradnictwo zawodowe dla 1260 osób;
- pośrednictwo pracy i przygotowanie zawodowe w miejscu pracy dla 13 osób;

- pośrednictwo pracy oraz staż dla 723 osób;
- szkolenia dla 399 osób;
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej dla 216 osób;
- zrefundowano koszty dojazdu na staż 202 osobom;
- zrefundowano koszty dojazdu na szkolenie 93 osobom.

Tabela 62 Podział finansów projektu „Ja Wam pokaże – idę do pracy” z podziałem na poszczególne formy

Instrument	Środki wydatkowane w 2009 r.	Wkład UE	Budżet państwa
staż	2 930 381,40 zł	2 490 235,31 zł	440 146,09 zł
przygotowanie zawodowe	62 160,93 zł	52 832,14 zł	9 328,79 zł
szkolenia	500 582,26 zł	425 494,93 zł	75 087,33 zł
dotacje	3 968 193,71 zł	3 372 964,64 zł	595 229,07 zł
zwrot kosztów dojazdu	58 810,96 zł	49 989,41 zł	8 821,55 zł
RAZEM	7 726 179,77 zł*	6 566 645,73 zł	1 159 534,04 zł

* kwota w wysokości 20,23 zł nie została wydatkowana w 2009 roku
 Źródło: Opracowanie własne

Od początku realizacji, tj. w 2008 i 2009 roku w ramach projektu wydatkowano łącznie **14 646 355,34 zł**. Kształtowanie się wielkości środków z poszczególnych źródeł przedstawia poniższa tabela 63.

Tabela 63 Limit środków otrzymanych w 2009 roku w ramach projektu "Jak Wam pokażę - Idę do pracy"

Wyszczególnienie	2008	2009	RAZEM
Wkład UE	5 882 171,98 zł	6 566 645,73 zł	12 448 817,71 zł
Budżet Państwa	1 038 003,59 zł	1 159 534,04 zł	2 197 537,63 zł
OGÓŁEM	6 920 175,57 zł	7 726 179,77 zł	14 646 355,34 zł

Źródło: Opracowanie własne

3.4. Środki będące w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu w 2009 roku

Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu miał do dyspozycji w 2009 roku środki Funduszu Pracy przyznane według algorytmu oraz dodatkowo pozyskane z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej i Europejskiego Funduszu Społecznego o łącznej wielkości **38 934 600,00 zł**. Kwota ta została wykorzystana na poszczególne instrumenty i usługi rynku pracy. Tabela 64. przedstawia, jak globalnie ukształtowały się limity poszczególnych form.

Tabela 64 Ogólny podział środków otrzymanych decyzjami Ministra Pracy i Polityki Społecznej przez PUP w Grudziądzu w 2009 roku wg form aktywnych, wynikający z algorytmu, rezerwy MPiPS oraz Europejskiego Funduszu Społecznego

Wyszczególnienie	Kwota środków	% środków 2009
roboty publiczne	6 611 585,65 zł	16,98%
prace interwencyjne	178 769,13 zł	0,46%
prace społecznie użyteczne	269 302,52 zł	0,69%
staż	6 030 035,15 zł	15,49%
przygotowanie zawodowe	540 323,38 zł	1,39%
szkolenia	1 677 394,31 zł	4,31%
stypendia szkoleniowe	620 540,18 zł	1,59%
dotatki szkoleniowe	6 676,30 zł	0,02%
badania lekarskie	22 990,00 zł	0,06%
doposażenie lub wyposażenie	12 913 641,35 zł	33,17%
dotacje	9 863 527,14 zł	25,33%
zwrot kosztów z tytułu opieki nad dzieckiem	8 998,57 zł	0,02%
zwrot kosztów dojazdu	187 576,92 zł	0,48%
zwrot kosztów zakwaterowania	3 239,40 zł	0,01%
RAZEM	38 934 600,00 zł	100%

Źródło: Opracowanie własne

4. POZOSTAŁE PROJEKTY REALIZOWANE I WSPÓŁFINANSOWANE Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

Projekt „Najlepsze dopiero przed nami”

Celem ogólnym projektu pn. *„Najlepsze dopiero przed nami”* jest poprawa dostępu do zatrudnienia 99 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Celami szczegółowymi zaś są:

- przywrócenie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym na rynek pracy,
- przywrócenie zdolności do zatrudnienia,
- uzyskanie wsparcia dochodowego,
- wykształcenie umiejętności w zakresie pełnienia ról społecznych,
- zdobycie nowych kwalifikacji zawodowych lub doświadczenia zawodowego,
- wykształcenie kompetencji społecznych oraz zniwelowanie problemów psychologicznych.

W ramach w/w projektu Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu w partnerstwie z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Poddziałaniu 7.2.1 „Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, w roku 2009 zrealizował następujące zadania:

- indywidualny plan działania połączony z poradnictwem psychospołecznym dla 10 osób;
- szkolenia z zakresu poszukiwania pracy, w tym przez internet, nauka autoprezentacji, zarządzania czasem, sztuki radzenia sobie ze stresem dla 10 osób;
- rozpoczęcie stażu dla 25 osób;
- refundacja kosztów dojazdu na staż dla 16 osób;
- organizacja 3 szkoleń dla 21 osób bezrobotnych: Magazynier z obsługą komputera, Spawanie metodą TIG, MIG –MAG oraz Szwaczka;
- refundacja kosztów dojazdu na szkolenie dla 9 osób.

Projekt realizowany jest od 14 sierpnia 2008 roku. do 31 maja 2010 roku.

Tabela 65 Faktyczne wykorzystanie środków w ramach projektu "Najlepsze dopiero przed nami" od początku jego realizacji

Wyszczególnienie	Wkład UE	Budżet Państwa	RAZEM
2008	87 969,30 zł	15 523,97 zł	103 493,27 zł
2009	433 661,49 zł	76 528,50 zł	510 189,99 zł
RAZEM	521 630,79 zł	92 052,47 zł	613 683,26 zł

Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie z umową podpisaną z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Toruniu, Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu na realizację powyższego projektu otrzymał 100 % zaplanowanych w budżecie projektu kosztów. Oznacza to, iż projektodawca na etapie realizacji projektu nie musiał zagwarantować ze swoich środków wkładu własnego. Wkład własny w wysokości 15 % kosztów (wydatków) został zagwarantowany przez budżet państwa.

Podział wydatków na wkład UE oraz budżet państwa wynika ze sposobu księgowania wszystkich wydatków kwalifikowanych powyższego projektu.

Projekt „Nowe standardy działania kadr PUP w Grudziądzu”

Projekt pn. **„Nowe standardy działania kadr PUP w Grudziądzu”** oraz jego kontynuacja realizowany jest przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu w sumie od 1 stycznia 2008 r. do 31 marca 2010 r. w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Priorytet VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich, Działanie 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie, Poddziałania 6.1.2 „Wspieranie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie”.

Celem głównym projektu jest zwiększenie dostępności, jakości i efektywności świadczonych usług w zakresie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego oraz podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu. Realizacja projektu przyczynia się do wzmocnienia pozytywnego wizerunku pracowników Urzędu jako wykwalifikowanego zespołu i uelastyczni ich potencjał w obliczu dynamicznych zmian na rynku pracy. Projekt przyczyni się do szybszej i skuteczniejszej pomocy osobom znajdującym się w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu.

Projekt „Dynamiczne roboty publiczne – Angaż na staż”

Powyższy projekt realizowany jest przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu od 01 października 2009 r. do 30 grudnia 2011 r. w ramach Poddziałania 7.2.1 „Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

W ramach projektu w roku 2009 zrealizowano następujące zadania:

Celem ogólnym projektu jest poprawa dostępu do zatrudnienia 200 bezrobotnych kobiet i mężczyzn zagrożonych wykluczeniem społecznym zamieszkałych na terenie miasta Grudziądza i powiatu grudziądzkiego. Celami szczegółowymi projektu są:

- przywrócenie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym na rynek pracy,
- przywrócenie zdolności do zatrudnienia,
- uzyskanie wsparcia dochodowego,
- wykształcenie umiejętności w zakresie pełnienia ról społecznych, poprzez zwiększenie motywacji do poszukiwania pracy, podniesienie poziomu samooceny, zwiększenie zaufania we własne możliwości,
- zdobycie doświadczenia zawodowego.

W ramach projektu w roku 2009 zrealizowano następujące zadania:

- zakupiono materiały biurowe;
- zakupiono meble niezbędne do prawidłowej realizacji projektu;
- zakupiono materiały promocyjne (teczki, ulotki, kalendarze), a także elektroniczną tablicę informacyjną, która umieszczona została na zewnątrz budynku.

Realizacja zadań stricte dla osób bezrobotnych w postaci robót publicznych oraz staży będzie podejmowana od marca 2010 roku.

Tabela 66 Faktycznie wydatkowane środki w roku 2009 w ramach projektu "Dynamiczne roboty publiczne – Angaż na staż"

Wyszczególnienie	Wkład UE	Budżet Państwa	RAZEM
2009	59 213,63 zł	10 449,46 zł	69 663,09 zł

Źródło: Opracowanie własne

Projekt „Szansa na lepsze jutro”

Projekt pn. „**Szansa na lepsze jutro**” realizowany jest przez Grudziądzkie Centrum Caritas im. Błogosławionej Juty w partnerstwie z Powiatowym Urzędem Pracy w Grudziądzu od 01 września 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku w ramach Poddziałania 6.1.1 „Wsparcie osób pozostający bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy”.

Celem ogólnym projektu jest zmniejszenie udziału kobiet oraz osób powyżej 45 roku życia w liczbie bezrobotnych ogółem zarejestrowanych w PUP w Grudziądzu. Celami szczegółowymi projektu są:

- przywrócenie osób bezrobotnych na rynek pracy,
- uzyskanie wsparcia dochodowego,
- podwyższenie i uzyskanie nowych kwalifikacji zawodowych,
- zdobycie nowych kwalifikacji zawodowych lub doświadczenia zawodowego,
- zwiększenie poziomu motywacji, samooceny, zwiększenie zaufania we własne możliwości.

W ramach projektu w roku 2009 zrealizowano następujące zadania:

- zakupiono materiały biurowe (GCC, PUP);
- zakupiono sprzęt komputerowy, aparat fotograficzny (GCC);
- zakupiono meble niezbędne do prawidłowej realizacji projektu (PUP);
- zakupiono materiały promocyjne (kubki, ulotki, plakaty, kalendarze, koszulki, długopisy), GCC, PUP;
- przeprowadzono Indywidualne Plany Działania połączone z poradnictwem zawodowym dla 30 osób w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu;
- zorganizowano 3 szkolenia dla 30 osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP nt.: Podstawy obsługi komputera, Księgowość komputerowa, Pedicure, manicure oraz sztuka stylizacji i zdobienia paznokci;
- wypłacono 29 uczestnikom projektu stypendia szkoleniowe;
- zrefundowano koszt dojazdu na szkolenie 18 uczestnikom.

Tabela 67 Faktycznie wydatkowane środki w 2009 roku przez PUP Grudziądz w ramach projektu „Szansa na lepsze jutro”

Wyszczególnienie	Wkład UE	Budżet Państwa	RAZEM
2009 (dotacja rozwojowa)	8 197,46 zł	1 446,64 zł	9 644,10 zł

Źródło: Opracowanie własne

Podobnie, jak w przypadku poprzednich projektów, zgodnie z umową z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Toruniu, Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu na realizację powyższego projektu otrzymał 100% zaplanowanych w budżecie projektu środków, wkład własny w wysokości 15% kosztów został sfinansowany przez budżet państwa.

5. ZESTAWIENIE WYDATKÓW NA AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU W 2009 ROKU

5.1. Roboty publiczne

Roboty publiczne są jedną z subsydiowanych form przeciwdziałania bezrobociu, polegającą na zatrudnianiu bezrobotnego przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac organizowanych przez gminy oraz organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki.

Do pracy w ramach robót publicznych skierowana może zostać osoba bezrobotna spełniająca jeden z następujących warunków:

- osoby długotrwale bezrobotne;
- bezrobotni powyżej 50. roku życia;
- do 25. roku życia,
- bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego;
- osoby bezrobotne samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia;
- bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia;
- bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia;
- bezrobotni niepełnosprawni;
- bezrobotni dłużnicy alimentacyjni.

Tabela 68 Wydatki na roboty publiczne wraz z liczbą zaktywizowanych osób

Rok	Wydatki	Liczba zaktywizowanych osób
2007	4 884 517,57 zł	1088
2008	5 514 185,86 zł	891
2009	6 611 585,65 zł	1120

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2007-2009

Łączne wydatki na roboty publiczne ukształtowały się w 2009 roku na poziomie 6 611 585,65 zł, czyli były wyższe o 1 097 399,79 zł niż w roku poprzednim. Liczba zaktywizowanych bezrobotnych wyniosła 1120 osób, a więc o 229 osób więcej niż przed rokiem.

5.2. Prace interwencyjne

Prace interwencyjne to zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które następuje w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, tj. wszystkich bezrobotnych spełniających przynajmniej jeden z warunków, jakie wymagane są również przy kierowaniu do pracy w ramach robót publicznych.

Jeśli zaś bezrobotny kierowany jest do przedsiębiorcy podlegającemu ustawie o pomocy publicznej, stosuje się dodatkowo wymóg spełniania jednocześnie jednego z poniższych warunków:

1. osoba kierowana do prac interwencyjnych znajduje się w szczególnie niekorzystnej sytuacji, czyli jest:
 - bez stałego zatrudnienia za wynagrodzeniem w okresie ostatnich sześciu miesięcy;
 - bez wykształcenia ponadgimnazjalnego lub zawodowego;
 - w wieku powyżej 50 lat;
 - zamieszkująca samotnie, mająca na utrzymaniu co najmniej jedną osobę;
2. osoba kierowana do prac interwencyjnych znajduje się w bardzo niekorzystnej sytuacji, czyli jest bezrobotne przez co najmniej 24 miesiące.

Zatrudnienie osób bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych stanowi pomoc publiczną w formie subsydiów płacowych na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i bardzo niekorzystnej sytuacji na nieprzerwany okres 12 lub 24 miesięcy.

Tabela 69 Wydatki na prace interwencyjne wraz z liczbą zaktywizowanych osób

Rok	Wydatki	Liczba zaktywizowanych osób
2007	660 441,77 zł	242
2008	332 544,03 zł	89
2009	178 769,13 zł	71

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2007-2009

W ramach prac interwencyjnych zaktywizowano w roku 2009 ogółem 71 osób, tj. o 18 mniej niż przed rokiem, z kolei wydatki na tę formę wyniosły w ciągu całego roku 178 769,13 zł - mniej o 153 774,90 zł, niż w roku 2008. Popularność tej formy zanika z uwagi na większe zainteresowanie pracodawców doposażeniem lub wyposażeniem stanowisk pracy dla bezrobotnych.

5.3. Staże

Staż oznacza nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy oraz wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą. Stażysta nie jest zatem pracownikiem, pracodawca nie zawiera z nim umowy o pracę, ani też żadnej innej umowy dotyczącej zatrudnienia, nie płaci mu też wynagrodzenia, gdyż bezrobotny z tytułu odbywania stażu otrzymuje stosowne stypendium.

Staż, jako aktywna forma zwalczania bezrobocia, dotychczas był skierowany wyłącznie do osób młodych, tj. poniżej 25. roku życia. Z początkiem lutego 2009 roku przyjął on jednak odmienioną formę i teraz również osoby, które przekroczyły 25. rok życia mogą korzystać z tego instrumentu. W szczególności na okres:

- 1) do 12 miesięcy mogą zostać skierowane osoby bezrobotne do 25. roku życia lub bezrobotni do 27. roku życia, którzy w ciągu ostatniego roku ukończyli szkołę wyższą;
- 2) do 6 miesięcy można kierować osoby spełniające co najmniej jeden z warunków:
 - osoby długotrwale bezrobotne, tj. pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem stażu i przygotowania zawodowego dorosłych;
 - osoby bezrobotne po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego;
 - bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka;
 - osoby bezrobotne po 50 roku życia;
 - osoby bezrobotne bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego bądź bez wykształcenia średniego;
 - osoby bezrobotne samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia;
 - osoby bezrobotne, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia;
 - osoby bezrobotne niepełnosprawne.

Tabela 70 Wydatki na staż wraz z liczbą zaktywizowanych osób

Rok	Wydatki	Liczba osób zaktywizowanych
2007	4 614 796,97 zł	1 043
2008	4 937 673,58 zł	907
2009	6 030 035,15 zł	1313

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2007-2009

Wydatki na staże w 2009 roku to w sumie 6 030 035,15 zł, a zatem więcej niż w roku 2008 o 1 092 361,57 zł. Za większą ilością środków znajduje się także większa liczba bezrobotnych zaktywizowanych w ramach tej formy: w roku 2008 było ich 907, zaś w roku 2009 o 406 więcej, tj. 1313.

5.4. Doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy

Refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy to forma ciesząca się dużym zainteresowaniem pracodawców. Daje ona możliwość zatrudnienia pracownika przy jednoczesnym finansowym wsparciu prowadzonej przez siebie działalności. Pracodawcy chcący skorzystać z tej formy pomocy muszą prowadzić działalność gospodarczą od co najmniej 6 miesięcy oraz spełniać warunki, takie jak, nieposiadanie zaległości w ZUS i Urzędzie Skarbowym; w okresie 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku nie mogło nastąpić w ich firmie rozwiązanie stosunku pracy z pracownikiem za wypowiedzeniem dokonany przez podmiot; w okresie 2 lat przed dniem złożenia wniosku, nie byli karani za przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu i nie znajdują się w trudnej sytuacji ekonomicznej.

Pracodawca zawierający odpowiednią umowę z Urzędem Pracy na refundację kosztów doposażenia lub wyposażenia zobowiązuje się do utrzymania danego stanowiska pracy przez okres co najmniej 2 lat.

Warunkiem dotyczącym osoby kierowanej do pracy w ramach doposażenia lub wyposażenia miejsca pracy jest jedynie posiadanie statusu bezrobotnego.

Tabela 71 Wydatki na doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy wraz z liczbą utworzonych miejsc pracy i liczbą zaktywizowanych bezrobotnych

Rok	Wydatki	Liczba utworzonych miejsc pracy	Liczba osób zaktywizowanych
2007	4 690 790,75 zł	388	588
2008	6 082 145,62 zł	424	787
2009	12 913 641,35 zł	702	1 144

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2007-2009

W 2009 roku wydatki na doposażenie i wyposażenie miejsca pracy ukształtowały się na poziomie 12 913 641,35 zł i ponad dwukrotnie przekroczyły kwotę wydaną w roku poprzednim. Środki te pozwoliły na utworzenie 702 stanowisk pracy, czyli o 278 więcej, niż w 2008 roku, zaś liczba skierowanych bezrobotnych w 2009 roku w ramach tej formy to aż 1 144 osoby. Dwukrotny wzrost

wydatków na ten instrument rynku pracy mógł się dokonać dzięki stworzeniu takich możliwości przez tutejszy Urząd, poprzez pozyskanie ogromnych dodatkowych środków na ten cel.

5.5. Jednorazowe środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej

Osoba bezrobotna zarejestrowana w urzędzie pracy może ubiegać się o przyznanie jednorazowej bezzwrotnej dotacji na podjęcie działalności gospodarczej w wysokości nie przekraczającej 6-krotności przeciętnego wynagrodzenia.

Warunkami, które należy spełnić, aby móc ubiegać się o dotację są:

- nieposiadanie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej w okresie 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku;
- nieotrzymanie dotychczas środków z Funduszu Pracy lub innych funduszy publicznych na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej;
- brak odmowy, bez uzasadnionej przyczyny, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub aktywnych form proponowanych przez Urząd Pracy w okresie 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku.

Umowa zawierana z Urzędem Pracy obliguje nowego przedsiębiorcę do nieprzerwanego prowadzenia działalności gospodarczej przez 12 miesięcy.

Tabela 72 Wydatki na dotacje wraz z liczbą zaktywizowanych osób

Rok	Wydatki	Liczba osób zaktywizowanych
2007	3 474 700,00 zł	282
2008	5 278 772,00 zł	372
2009	9 863 526,53 zł	536

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2007-2009

Środki na otwarcie samodzielnej działalności gospodarczej otrzymało w roku 2009 łącznie 536 osób, a zatem 164 osoby więcej niż w roku 2008 roku. W związku z powyższym zwiększyły się też wydatki na ten cel i wyniosły one 9 863 526,53 zł, czyli 4 584 754,53 zł więcej niż roku wcześniej.

5.6. Szkolenia

Szkolenia to pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia. Na szkolenie skierowana może być osoba bezrobotna lub poszukująca pracy, w szczególności:

- nie posiadająca żadnych kwalifikacji zawodowych,
- taka, która musi zmienić lub uzupełnić kwalifikacje w związku z brakiem odpowiedniego zatrudnienia,
- taka, która utraciła zdolność do wykonywania pracy w dotychczasowym zawodzie,
- nie posiadająca umiejętności aktywnego poszukiwania zatrudnienia.

Odbywanie szkoleń zawodowych niewątpliwie zwiększa szanse na znalezienie pracy. Tego zdania są również bezrobotni, którzy równie licznie, jak i przed rokiem, zgłaszali się na organizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu kursy.

Tabela 73 Wydatki na szkolenia wraz z liczbą zaktywizowanych osób

Rok	Wydatki	Liczba osób zaktywizowanych
2007	1 046 653,00 zł	977
2008	1 164 278,22 zł	1364
2009	1 677 394,31 zł	1489

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2007-2009

W ciągu całego 2009 roku zorganizowano łącznie ponad 60 szkoleń, w których uczestniczyło razem **1489** osób. Wydatki na szkolenia w 2009 roku wyniosły dokładnie 1 677 394,31 zł, a więc o 513 116,09 zł więcej niż w roku 2008.

5.7. Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne to prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku na skutek skierowania przez starostę, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. Pomoc ta przeznaczona jest do osób zarejestrowanych w Urzędzie Pracy, które dodatkowo korzystają ze świadczeń z pomocy społecznej.

Do wykonywania prac społecznie użytecznych mogą być kierowane również osoby uczestniczące w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielniania, lokalnym programie pomocy społecznej lub indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, jeżeli podjęły uczestnictwo w tych formach w wyniku skierowania powiatowego urzędu pracy.

Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą na rzecz, której prace społecznie użyteczne będą wykonywane.

Skierowani na tę formę bezrobotni wykonywali prace w miejscu zamieszkania lub pobytu w wymiarze do 10 godzin w tygodniu.

Tabela 74 Wydatki na prace społecznie użyteczne wraz z liczbą zaktywizowanych osób

Rok	Wydatki	Liczba osób zaktywizowanych
2007	235 756,74 zł	547
2008	271 524,23 zł	434
2009	269 302,52 zł	436

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2007-2009

W roku 2009 skierowano na prace społecznie użyteczne 436 osób, liczbę bezrobotnych zbliżoną do tej sprzed roku. Wydatki, jakie poniesione zostały przez Urząd Pracy z tego tytułu to 269 302,52 zł.

5.8. Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy

Forma aktywizacji zawodowej, jaką jest przygotowanie zawodowe w miejscu pracy funkcjonowała do końca stycznia 2009 roku. Umowy o organizację przygotowania zawodowego urzędy pracy mogły zawierać z pracodawcami do tego właśnie czasu. Później, w związku wejściem w życie 1. lutego 2009 roku nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wprowadzono w to miejsce możliwość organizowania przygotowania zawodowego dorosłych.

Jest to instrument aktywizacji w formie praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych, realizowany bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, według programu obejmującego nabywanie umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej, zakończonego egzaminem.

W tutejszym Urzędzie forma ta zostawała do tej pory w sferze przygotowań. Wejście przygotowania zawodowego dorosłych do realizacji jest planowane w ciągu pierwszego kwartału 2010 roku.

Tabela 75 Wydatki na przygotowanie zawodowe w miejscu pracy wraz z liczbą zaktywizowanych

Rok	Wydatki	Liczba osób zaktywizowanych
2007	1 780 278,84 zł	431
2008	2 041 162,20 zł	511
2009	540 311,94 zł	44

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2007-2009

Przygotowanie zawodowe, w formie w jakiej funkcjonowało do 31. stycznia 2009 r. pozwalało bezrobotnym pozostającym w szczególnej sytuacji na rynku pracy zdobyć nowe kwalifikacje zawodowe poprzez praktyczne wykonywanie zadań na określonym stanowisku pracy według ustalonego programu uzgodnionego pomiędzy starostą, pracodawcą i bezrobotnym. W styczniu przygotowanie zawodowe podjęły 44 osoby, a wydatki z tym związane oraz zobowiązania roku 2008 tejże formy wyniosły razem 540 311,94 zł.

6. SPIS DODATKOWYCH INFORMACJI DOTYCZĄCYCH DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W GRUDZIĄDZU W 2009 ROKU

Tabela 76 Wielkość środków finansowych powiatowych urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2008-2009 (w tys. zł).

Wyszczególnienie	2008	2009
PUP Aleksandrów Kujawski	7 556,20	9 268,70
PUP Brodnica	7 575,80	9 100,00
PUP Bydgoszcz	19 168,62	23 052,40
PUP Chełmno	7 212,30	7 631,90
PUP Golub-Dobrzyń	6 168,80	7 142,00
PUP Grudziądz	25 417,80	38 934,60
PUP Inowrocław	23 896,00	30 874,60
PUP Lipno	14 103,40	16 504,80
PUP Mogilno	6 735,80	8 682,90
PUP Nakło n. Notecią	10 325,50	11 988,60
PUP Radziejów	7 449,50	8 816,60
PUP Rypin	5 863,60	6 488,60
PUP Sępólno Krajeńskie	5 825,70	7 161,90
PUP Świecie	9 486,80	11 824,90
PUP dla miasta Torunia	8 260,20	11 904,10
PUP dla powiatu toruńskiego	16 580,40	21 765,80
PUP Tuchola	6 201,90	6 878,00
PUP Wąbrzeźno	5 023,70	6 271,30
PUP Włocławek	23 213,20	30 570,00
PUP Żnin	11 250,60	12 281,10
OGÓŁEM	227 315,82	287 142,80

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 77 Liczba zarejestrowanych kobiet w latach 2008-2009

Wyszczególnienie	powiat grodzki				powiat ziemski			
	Bezrobotni zarejestrowani		Zmiana (r/r)		Bezrobotni zarejestrowani		Zmiana (r/r)	
	2008	2009	ilość	%	2008	2009	ilość	%
styczeń	4 668	4 287	-381	-8,2%	2 371	2 054	-317	-13,4%
luty	4 499	4 402	-97	-2,2%	2 332	2 076	-256	-11,0%
marzec	4 349	4 486	137	3,2%	2 263	2 047	-216	-9,5%
kwiecień	4 212	4 377	165	3,9%	2 174	1 990	-184	-8,5%
maj	4 210	4 380	170	4,0%	2 121	1 926	-195	-9,2%
czerwiec	4 011	4 333	322	8,0%	2 048	1 904	-144	-7,0%
lipiec	3 958	4 387	429	10,8%	2 067	1 863	-204	-9,9%
sierpień	3 837	4 508	671	17,5%	2 104	1 956	-148	-7,0%
wrzesień	3 748	4 509	761	20,3%	1 926	1 930	4	0,2%
październik	3 804	4 370	566	14,9%	1 876	1 846	-30	-1,6%
listopad	3 870	4 403	533	13,8%	1 909	1 905	-4	-0,2%
grudzień	4 097	4 396	299	7,3%	2 021	2 011	-10	-0,5%

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008-2009

Tabela 78 Udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych

Wyszczególnienie	powiat grodzki		powiat ziemski	
	2008	2009	2008	2009
styczeń	60,8%	56,5%	62,8%	58,3%
luty	60,7%	55,7%	63,2%	57,7%
marzec	61,5%	55,2%	64,0%	57,4%
kwiecień	62,3%	55,1%	64,7%	57,1%
maj	62,2%	55,4%	66,9%	59,0%
czerwiec	63,3%	55,6%	67,9%	58,8%
lipiec	63,1%	55,1%	68,5%	58,3%
sierpień	62,7%	55,8%	67,8%	58,7%
wrzesień	61,8%	56,3%	66,5%	58,7%
październik	61,6%	55,4%	66,0%	58,2%
listopad	60,3%	54,7%	64,2%	58,0%
grudzień	59,7%	53,8%	62,1%	55,8%

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008-2009

Tabela 79 Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi i ich udział w całkowitej liczbie bezrobotnych

Wyszczególnienie	2008		2009		
	Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi	Udział w ogólnej liczbie bezrobotnych	Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi	Zmiana (r/r)	Udział w ogólnej liczbie bezrobotnych
styczeń	3192	27,9%	2983	-209	26,9%
luty	3120	28,1%	3049	-71	26,5%
marzec	2988	28,2%	3002	14	25,7%
kwiecień	2840	28,0%	2941	101	25,7%
maj	2657	26,7%	2751	94	24,6%
czerwiec	2531	27,1%	2735	204	24,8%
lipiec	2544	27,4%	2701	157	24,2%
sierpień	2625	28,5%	2831	206	24,8%
wrzesień	2460	27,5%	2788	328	24,7%
październik	2422	26,8%	2690	268	24,3%
listopad	2558	27,2%	2807	249	24,8%
grudzień	2777	27,4%	3079	302	26,2%

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008-2009

Tabela 80 Liczba bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Bezrobotni:	powiat grodzki			powiat ziemski		
	grudzień 2008	grudzień 2009	Zmiana	grudzień 2008	grudzień 2009	Zmiana
do 25. roku życia	1326	1588	262	797	919	122
powyżej 50. roku życia	1616	1880	264	496	573	77
długotrwale	3759	4083	324	1820	1840	20
bez kwalifikacji zawodowych	2223	2562	339	1138	1541	403
bez doświadczenia zawodowego	1332	1498	166	895	916	21
bez wykształcenia średniego	4492	5485	993	2410	2707	297
samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18. roku życia	942	1073	131	295	316	21
którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia	208,0	213	5	24	33	9
niepełnosprawni	239	295	56	63	56	-7

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008-2009

Tabela 81 Udział bezrobotnych w szczególnej sytuacji w całkowitej liczbie bezrobotnych

Bezrobotni:	powiat grodzki		powiat ziemski	
	grudzień 2008	grudzień 2009	grudzień 2008	grudzień 2009
do 25. roku życia	19,3%	19,4%	24,5%	25,5%
powyżej 50. roku życia	23,5%	23,0%	15,2%	15,9%
długotrwale	54,8%	50,0%	55,9%	51,0%
bez kwalifikacji zawodowych	32,4%	31,4%	35,0%	42,7%
bez doświadczenia zawodowego	19,4%	18,3%	27,5%	25,4%
bez wykształcenia średniego	65,5%	67,2%	74,0%	75,0%
samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18. roku życia	13,7%	13,1%	9,1%	8,8%
którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia	3,0%	2,6%	0,7%	0,9%
niepełnosprawni	3,5%	3,6%	1,9%	1,6%

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008-2009

Tabela 82 Liczba osób, które uczestniczyły w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu w latach 2008 -2009

Wyszczególnienie	powiat grodzki			powiat ziemski		
	2008	2009	Zmiana	2008	2009	Zmiana
prace interwencyjne	59	27	-32	30	44	14
roboty publiczne	305	433	128	586	687	101
rozpoczęcie działalności gospodarczej	279	404	125	93	132	39
refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy	641	876	235	146	268	122
szkolenia	980	1064	84	384	425	41
staże	602	894	292	305	419	114
przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	405	29	-376	106	15	-91
prace społecznie użyteczne	151	160	9	283	276	-7
RAZEM	3422	3887	465	1933	2266	333

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2008-2009

Tabela 83 Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenie dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego

Wyszczególnienie	Liczba osób	Kwota należnych składek	Kwota składek płaconych w poszczególnych miesiącach
styczeń	14 904	741 013,91 zł	264 117,47
luty	9 453	469 986,35 zł	476 896,44
marzec	9 746	484 934,44 zł	469 986,35
kwiecień	9 379	467 319,09 zł	484 934,44
maj	9 417	468 451,49 zł	467 319,09
czerwiec	8 856	459 641,25 zł	179 510,21
lipiec	8 822	456 627,92 zł	0,00
sierpień	9 163	474 197,79 zł	0,00
wrzesień	9 241	478 278,18 zł	0,00
październik	9 297	481 138,56 zł	0,00
listopad	9 216	477 222,15 zł	0,00
grudzień	0	0,00 zł	3 116 047,13
RAZEM	107 494	5 458 811,13 zł	5 458 811,13

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 84 Zasiłki dla bezrobotnych w 2009 roku

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym wypłacono zasiłki	Kwota wydatków poniesionych z Funduszu Pracy na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych	Kwota wydatków poniesionych na ubezpieczenie społeczne od zasiłków	Razem wydatki
styczeń	1 712	927 866,64 zł	204 167,97 zł	1 132 034,61 zł
luty	2 081	1 119 076,23 zł	235 175,67 zł	1 354 251,90 zł
marzec	2 366	1 252 588,70 zł	284 744,42 zł	1 537 333,12 zł
kwiecień	2 540	1 364 636,34 zł	318 975,12 zł	1 683 611,46 zł
maj	2 607	1 397 062,34 zł	348 344,34 zł	1 745 406,68 zł
czerwiec	2 578	1 394 846,67 zł	356 968,52 zł	1 751 815,19 zł
lipiec	2 469	1 415 365,45 zł	358 629,70 zł	1 773 995,15 zł
sierpień	2 479	1 444 160,57 zł	362 368,68 zł	1 806 529,25 zł
wrzesień	2 503	1 437 055,25 zł	364 845,01 zł	1 801 900,26 zł
październik	2 414	1 391 653,37 zł	364 560,53 zł	1 756 213,90 zł
listopad	2 337	1 342 864,40 zł	356 317,30 zł	1 699 181,70 zł
grudzień	2 365	1 335 547,24 zł	338 411,47 zł	1 673 958,71 zł
RAZEM	28 451	15 822 723	3 893 509	19 716 232

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-02 za rok 2009

Tabela 85 Decyzje wydane przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu

Wyszczególnienie	Przyznanie statusu bezrobotnego	Utrata statusu bezrobotnego	Nabycie prawa do świadczeń	Utrata prawa do świadczeń	Razem wydanych decyzji
styczeń	1 885	826	254	646	3 611
luty	1 280	820	164	238	2 502
marzec	1 267	1 099	413	287	3 066
kwiecień	974	1 362	379	417	3 132
maj	1 003	1 231	649	373	3 256
czerwiec	1 090	1 135	431	325	2 981
lipiec	1 249	1 237	362	506	3 354
sierpień	1 137	964	399	607	3 107
wrzesień	1 518	1 597	513	624	4 252
październik	1 315	1 672	342	613	3 942
listopad	1 316	1 214	228	558	3 316
grudzień	1 484	1 300	219	697	3 700
RAZEM	15 518	14 457	4 353	5 891	40 219

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 86 Statystyki archiwum w 2009 roku

Wyszczególnienie	Liczba
Wystawione RP-7	1 308
Zarchiwizowane kartoteki	11 142
Doręczona korespondencja	35 346

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 87 Zestawienie środków finansowych PUP w Grudziądzu w latach 2003-2009

Rok / środki finansowe	Algorytm	Rezerwa	EFS	RAZEM	Kwota środków przypadająca na 1 bezrobotnego
2003	5 649 500,00	5 460 500,00	x	11 110 000,00	603,18
2004	5 374 100,00	2 278 100,00	1 867 500,00	9 519 700,00	518,25
2005	7 681 200,00	3 543 400,00	3 291 900,00	14 516 500,00	856,84
2006	8 350 400,00	4 063 600,00	3 578 700,00	15 992 700,00	990,08
2007	11 697 600,00	4 787 400,00	3 330 400,00	19 815 400,00	1 463,26
2008	9 046 900,00	9 519 700,00	6 851 200,00	25 417 800,00	2 376,83
2009	14 348 700,00	16 859 700,00	7 726 200,00	38 934 600,00	3 848,43

Źródło: Opracowanie własne

SPIS TABEL

Tabela 1	Stopa bezrobocia w latach 2008–2009.....	7
Tabela 2	Stopa bezrobocia w latach 2003–2009.....	8
Tabela 3	<i>Aktualna stopa bezrobocia</i>	9
Tabela 4	Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Grudziądzu w latach 2008–2009	10
Tabela 5	Struktura bezrobotnych według miast i gmin w latach 2008–2009	11
Tabela 6	Liczba bezrobotnych mieszkańców powiatu grodzkiego i ziemskiego w latach 2003-2009	13
Tabela 7	<i>Aktualna skala bezrobocia</i>	13
Tabela 8	Liczba nowo zarejestrowanych osób w latach 2008-2009	14
Tabela 9	Przyczyny wyłączeń z ewidencji bezrobotnych.....	17
Tabela 10	Podjęcia pracy z uwzględnieniem podziału na formy subsydiowane i niesubsydiowane	19
Tabela 11	Struktura bezrobotnych według wieku	21
Tabela 12	Struktura bezrobotnych zamieszkałych w Grudziądzu według wieku w latach 2003 - 2009	23
Tabela 13	Struktura bezrobotnych zamieszkałych w powiecie ziemskim według wieku w latach 2003 - 2009.....	24
Tabela 14	Struktura bezrobotnych według wykształcenia	25
Tabela 15	Struktura bezrobotnych zamieszkałych w Grudziądzu według wykształcenia w latach 2003 - 2009.....	27
Tabela 16	Struktura bezrobotnych zamieszkałych w powiecie ziemskim według wykształcenia w latach 2003 - 2009	28
Tabela 17	Struktura bezrobotnych według stażu pracy	29
Tabela 18	Struktura bezrobotnych zamieszkałych w Grudziądzu według stażu pracy w latach 2003 -2009	31
Tabela 19	Struktura bezrobotnych zamieszkałych w powiecie ziemskim według stażu pracy w latach 2003 -2009	32
Tabela 20	Liczba ofert pracy w PUP w Grudziądzu w latach 2008–2009.....	33
Tabela 21	Najczęściej występujące oferty pracy według PKD	35
Tabela 22	Wykaz zakładów, które zgłosiły zamiar zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy w 2009 roku.....	36
Tabela 23	Struktura bezrobotnych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy	37
Tabela 24	Struktura bezrobotnych poniżej 25. roku życia według wykształcenia.....	40
Tabela 25	Struktura bezrobotnych powyżej 50. roku życia według wykształcenia.....	41
Tabela 26	Struktura bezrobotnych długotrwale według wieku.....	42
Tabela 27	Struktura bezrobotnych długotrwale według wykształcenia.....	43
Tabela 28	Struktura bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych według wieku	44
Tabela 29	Struktura bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych według wykształcenia	45
Tabela 30	Struktura bezrobotnych niepełnosprawnych według wieku.....	46
Tabela 31	Struktura bezrobotnych niepełnosprawnych według wykształcenia.....	47

Tabela 32 Osoby (z wyjątkiem młodzieży uczącej się), które skorzystały z poradnictwa zawodowego, według poziomu wykształcenia	49
Tabela 33 Wyniki działania poradnictwa zawodowego	49
Tabela 34 Obszary zawodowe szkoleń i liczba osób, które je ukończyła.....	51
Tabela 35 Środki finansowe PUP w Grudziądzu w 2009 roku	53
Tabela 36 Podział wszystkich środków finansowych powiatowych urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego (w tys. zł).....	54
Tabela 37 Podział limitu środków Funduszu Pracy w 2009 roku	56
Tabela 38 Planowany podział limitu środków Funduszu Pracy według algorytmu na gminy powiatu grudziądzkiego.....	56
Tabela 39 Rzeczywiste wykorzystanie środków algorytmu przez gminy	58
Tabela 40 Podział zobowiązań z 2008 roku ze względu na formy aktywizacji.....	59
Tabela 41 Zobowiązania z 2008 roku według poszczególnych form aktywizacji.....	59
Tabela 42 Zobowiązania z 2008 roku w poszczególnych gminach.....	60
Tabela 43 Wydatki Funduszu Pracy zaangażowane w 2009 roku wg algorytmu z podziałem na poszczególne gminy.....	61
Tabela 44 Wydatkowanie środków Funduszu Pracy według algorytmu w 2009 roku w <u>Mieście Grudziądz</u>	62
Tabela 45 Wydatkowanie środków Funduszu Pracy według algorytmu w 2009 roku w <u>Gminie Grudziądz</u>	63
Tabela 46 Wydatkowanie środków Funduszu Pracy według algorytmu w 2009 roku w <u>Mieście i Gminie Łasin</u>	63
Tabela 47 Wydatkowanie środków Funduszu Pracy według algorytmu w <u>Gminie Gruta</u>	64
Tabela 48 Wydatkowanie środków Funduszu Pracy według algorytmu w 2009 roku w <u>Mieście i Gminie Radzyń Chełmiński</u>	64
Tabela 49 Wydatkowanie środków Funduszu Pracy według algorytmu w 2009 roku w <u>Gminie Rogóźno</u>	65
Tabela 50 Wydatkowanie środków Funduszu Pracy według algorytmu w 2009 roku w <u>Gminie Świecie n. Osą</u>	65
Tabela 51 Podział dodatkowych środków Funduszu Pracy na aktywne formy	66
Tabela 52 Programy zrealizowane w ramach rezerwy środków FP w 2009 roku	67
Tabela 53 Wydatkowanie dodatkowych środków Funduszu Pracy wraz z liczbą zaktywizowanych osób w ramach programu „Nie bądź marzycielem, zostań właścicielem”	68
Tabela 54 Wydatkowanie dodatkowych środków Funduszu Pracy w ramach programu "Jola ma rację, weź dotację"	69
Tabela 55 Wydatkowanie środków z rezerwy Funduszu Pracy w ramach programu "Kasia doposaża super sprzętem Cię obdarza".....	69
Tabela 56 Wydatkowanie środków pozyskanych z rezerwy MPiPS w ramach programu "Starania Grudziądza o pozyskanie pieniądza"	70
Tabela 57 Wydatkowanie środków pozyskanych z rezerwy MPiPS w ramach programu "Dodatkowe wyposażenie i dotacje dla krawców, sprzedawców oraz innych pracodawców"	71

Tabela 58 Wydatkowanie środków pozyskanych z rezerwy MPiPS w ramach programu "Chcesz żyć wygodnie, doposaż się modnie"	71
Tabela 59 Wydatkowanie środków pozyskanych z rezerwy MPiPS - I	72
Tabela 60 Wydatkowanie środków pozyskanych z rezerwy MPiPS - II.....	73
Tabela 61 Limit środków otrzymanych w 2009 roku w ramach projektu "Jak Wam pokażę - Idę do pracy"	74
Tabela 62 Podział finansów projektu „Ja Wam pokażę – idę do pracy” z podziałem na poszczególne formy	75
Tabela 63 Limit środków otrzymanych w 2009 roku w ramach projektu "Jak Wam pokażę - Idę do pracy"	75
Tabela 64 Ogólny podział środków otrzymanych decyzjami Ministra Pracy i Polityki Społecznej przez PUP w Grudziądzu w 2009 roku wg form aktywnych, wynikający z algorytmu, rezerwy MPiPS oraz Europejskiego Funduszu Społecznego.....	76
Tabela 65 Faktyczne wykorzystanie środków w ramach projektu "Najlepsze dopiero przed nami" od początku jego realizacji.....	78
Tabela 66 Faktycznie wydatkowane środki w roku 2009 w ramach projektu "Dynamiczne roboty publiczne – Angaż na staż"	79
Tabela 67 Faktycznie wydatkowane środki w 2009 roku przez PUP Grudziądz w ramach projektu „Szansa na lepsze jutro”	80
Tabela 68 Wydatki na roboty publiczne wraz z liczbą zaktywizowanych osób	82
Tabela 69 Wydatki na prace interwencyjne wraz z liczbą zaktywizowanych osób	83
Tabela 70 Wydatki na staż wraz z liczbą zaktywizowanych osób.....	84
Tabela 71 Wydatki na doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy wraz z liczbą utworzonych miejsc pracy i liczbą zaktywizowanych bezrobotnych.....	85
Tabela 72 Wydatki na dotacje wraz z liczbą zaktywizowanych osób	86
Tabela 73 Wydatki na szkolenia wraz z liczbą zaktywizowanych osób	87
Tabela 74 Wydatki na prace społecznie użyteczne wraz z liczbą zaktywizowanych osób	88
Tabela 75 Wydatki na przygotowanie zawodowe w miejscu pracy wraz z liczbą zaktywizowanych	88
Tabela 76 Wielkość środków finansowych powiatowych urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2008-2009 (w tys. zł).	90
Tabela 77 Liczba zarejestrowanych kobiet w latach 2008-2009.....	91
Tabela 78 Udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych	91
Tabela 79 Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi i ich udział w całkowitej liczbie bezrobotnych	92
Tabela 80 Liczba bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	93
Tabela 81 Udział bezrobotnych w szczególnej sytuacji w całkowitej liczbie bezrobotnych	94
Tabela 82 Liczba osób, które uczestniczyły w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu w latach 2008 -2009	95
Tabela 83 Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenie dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	95
Tabela 84 Zasiłki dla bezrobotnych w 2009 roku.....	96

Tabela 85	Decyzje wydane przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu	96
Tabela 86	Statystyki archiwum w 2009 roku	97

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1 Stopa bezrobocia w latach 2003–2009.....	8
Rysunek 2 Skala bezrobocia w Grudziądzu w latach 2003–2009.....	12
Rysunek 3 Skala bezrobocia w powiecie ziemskim w latach 2003–2009.....	12
Rysunek 4 Główne powody wyłączeń bezrobotnych w Grudziądzu w latach 2008 -2009.....	18
Rysunek 5 Główne powody wyłączeń bezrobotnych w powiecie ziemskim w latach 2008 -2009.....	18
Rysunek 6 Struktura bezrobotnych wg wieku w Grudziądzu w dniu 31 grudnia 2009 roku	22
Rysunek 7 Struktura bezrobotnych wg wieku w powiecie ziemskim w dniu 31 grudnia 2009 roku	23
Rysunek 8 Struktura bezrobotnych według wykształcenia w dniu 31 grudnia 2009 r. powiat grudziądzki grodzki.....	26
Rysunek 9 Struktura bezrobotnych według wykształcenia w dniu 31 grudnia 2009 roku – powiat grudziądzki ziemski.....	26
Rysunek 10 Struktura bezrobotnych według stażu pracy w dniu 31 grudnia 2009 r. powiat grudziądzki grodzki.....	30
Rysunek 11 Struktura bezrobotnych według stażu pracy w dniu 31 grudnia 2009 r. powiat grudziądzki ziemski.....	30
Rysunek 12 Struktura bezrobotnych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2008 roku i 2009 roku – powiat grodzki	38
Rysunek 13 Struktura bezrobotnych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2008 roku i 2009 roku – powiat ziemski	39